

Beslissing

van de VREG

met betrekking tot het vaststellen van de tariefmethodologie voor distributie
elektriciteit en aardgas gedurende de reguleringsperiode 2025-2028

Inhoud

I. Inleiding	3
I.1. Aanleiding en voorafgaand traject	3
I.2. Wettelijk kader	5
I.2.1. Europeesrechtelijk kader	5
I.2.2. Vlaams regelgevend kader	5
I.3. Voorwerp en publicatie	7
I.3.1. Voorwerp	7
I.3.2. Publicatie	9
II. Analyse en beoordeling.....	15
II.1. Bevoegdheid.....	15
II.2. Huidige en toekomstige beoordelingsmarge VREG	15
II.3. Procedurele vereisten	16
II.4. Inhoudelijke vereisten.....	17
II.4.1 Conformiteit met Elektriciteitsverordening	17
II.4.2 Conformiteit met Energiedecreet	22
II.5. Conclusie	35
II.6. Beroep	35
III. Beschikkend gedeelte	37

I. Inleiding

I.1. Aanleiding en voorafgaand traject

- Procedurele aanleiding

De VREG is overeenkomstig de artikelen 3.1.3, eerste lid, 2° en 3.1.4, §2, 12° van het Energiedecreet¹ bevoegd om in Vlaanderen distributienettarieven voor elektriciteit en aardgas goed te keuren en hiervoor de berekeningsmethodes vast te stellen, volgens transparante criteria, met inbegrip van overgangsmaatregelen hierover, overeenkomstig de bepalingen van het Energiedecreet.

De distributienetbeheerders moeten op grond van artikel 4.1.29 van het Energiedecreet gereguleerde distributienettarieven toepassen.

De gereguleerde distributienettarieven moeten door de VREG goedgekeurd worden. Die goedkeuring vergt twee opeenvolgende beslissingen van de VREG, namelijk:

- (i) een beslissing tot vaststelling van de tariefmethodologie. Deze komt tot stand na overleg met de distributienetbeheerders en na een openbare raadpleging (zie artikel 4.1.31 Energiedecreet);
- (ii) een beslissing per distributienetbeheerder tot goedkeuring van de eigenlijke distributienettarieven. De distributienetbeheerders moeten tariefvoorstellen conform de tariefmethodologie indienen bij de VREG. De VREG neemt hierover dan een beslissing (zie artikel 4.1.33 Energiedecreet).

Inhoudelijk zijn de twee types beslissingen gerelateerd: de eigenlijke nettarieven die de VREG goedkeurt, moeten conform de tariefmethodologie zijn. Formeel zijn het echter afzonderlijke beslissingen.

De tariefmethodologie bepaalt hoe de distributienetbeheerders in Vlaanderen vergoed worden voor hun diensten en stimuleert hen tot een efficiënte en kwaliteitsvolle dienstverlening. Ze omvat de regels, de rapporteringen en de berekeningsmethoden die de distributienetbeheerders moeten volgen om te komen tot de tarieven voor elektriciteits- en aardgasdistributie. De tariefstructuur maakt eveneens onderdeel uit van de tariefmethodologie en bepaalt op welke manier het door de VREG vastgelegde toegelaten inkomen van de distributienetbeheerder wordt aangerekend aan de verschillende distributienetgebruikers.

De huidige tariefmethodologie 2021-2024 loopt af op 31 december 2024.

Met deze beslissing wordt de tariefmethodologie 2025-2028 vastgesteld.

- Achterliggende inhoudelijke aanleiding en voorafgaand traject

Op 6 januari 2014 werd de bijzondere wet met betrekking tot de Zesde Staatshervorming afgekondigd. Door artikel 19 van die wet wordt de materie distributienettarieven voor elektriciteit

---

¹ Decreet van 8 mei 2009 houdende algemene bepalingen betreffende het energiebeleid.

en aardgas geregionaliseerd. Sinds 1 juli 2014 is de materie distributienettarieven geregionaliseerd.² De eerste reguleringsperiode bestreek de kalenderjaren 2015-2016. De tweede de kalenderjaren 2017-2020. De huidige reguleringsperiode loopt van 1 januari 2021 tot en met 31 december 2024.

De VREG stelt conform artikel 4.1.30, §1 Energiedecreet een tariefmethodologie voor de reguleringsperiode 2025-2028 op om aldus een stabiele en voorzienbare regulering te bevorderen die bijdraagt tot de goede werking van de vrijgemaakte markt en die de distributienetbeheerders in staat stelt de noodzakelijke investeringen in hun distributienetten uit te voeren.

Artikel 4.1.31, §1 van het Energiedecreet bepaalt dat de VREG het ontwerp van tariefmethodologie uitwerkt die de distributienetbeheerders moeten gebruiken voor het opstellen van hun tariefvoorstellen, na gestructureerd, gedocumenteerd en transparant overleg met de distributienetbeheerders.

Er zijn tien overlegvergaderingen tussen de VREG en de distributienetbeheerders voorgesteld en belegd, met ruimte voor overleg over alle door de distributienetbeheerders en de VREG gewenste agendapunten. Deze overlegvergaderingen worden verderop deze beslissing besproken.

De VREG organiseerde op 28 maart 2024 een beleidsplatform³ waarop het ontwerp van tariefmethodologie 2025-2028 werd toegelicht.

Artikel 4.1.31, §2 van het Energiedecreet bepaalt dat de VREG na afloop van het overleg met de distributienetbeheerders vervolgens een openbare raadpleging over het ontwerp van tariefmethodologie organiseert. Tijdens die publieke raadpleging zijn alle belanghebbenden in de mogelijkheid om hun opmerkingen aan de VREG te bezorgen.

De VREG organiseerde een publieke raadpleging van 28 maart tot en met 12 mei 2024.

Na afloop van de consultatieperiode publiceert de VREG daarover een gemotiveerd consultatieverslag. Het consultatieverslag maakt integraal deel uit van de huidige beslissing.

---

² Zie art. 67 van de bijzondere wet van 6 januari 2014 en art. 29 van het decreet van 14 maart 2014 houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de omzetting van de Richtlijn van de Europese Unie 2012/27/EU van 25 oktober 2012 betreffende energie-efficiëntie en de toekenning van groenestroomcertificaten, warmtekrachtcertificaten en garanties van oorsprong.

³ https://www.vreg.be/sites/default/files/beleidsplatform_28_maart_2024.pdf

I.2. Wettelijk kader

I.2.1. Europeesrechtelijk kader

De oorsprong van de taken en bevoegdheden van de VREG op vlak van tariefregulering ligt in het recht van de Europese Unie, meer bepaald in de opeenvolgende Elektriciteits- en Aardgasrichtlijnen. Daarnaast bevatten ook andere Richtlijnen en een Verordening van de Europese Unie verschillende bepalingen die betrekking hebben op nettarieven.

- Elektriciteitsrichtlijn 2019/944⁴;
- Aardgasrichtlijn 2009/73/EG⁵;
- Elektriciteitsverordening 2019/943⁶;
- Richtlijn 2012/27/EU⁷;
- Richtlijn 2023/1791⁸;
- Richtlijn 2018/2001⁹.

De Europese regelgever heeft beslist om een bijzonder statuut toe te kennen aan de regulatoren van de elektriciteits- en aardgasmarkt, met een strikte onafhankelijkheid ten aanzien van de marktpelers en de politieke instanties. Regulatoren moeten daarbij hun bevoegdheden kunnen uitoefenen zonder directe instructies van enig politiek orgaan. Daarbij blijven de energieregulatoren evenwel nog steeds onderworpen aan parlementair toezicht en gerechtelijke controle, waarbij zij tevens een sterke verantwoordingsplicht hebben ten aanzien van de marktpelers via overleg- en consultatieprocedures.

I.2.2. Vlaams regelgevend kader

Energiedecreet

Artikel 3.1.1 van het Energiedecreet bepaalt:

“§1. Er wordt een autonome dienst met rechtspersoonlijkheid opgericht. Deze dienst draagt als naam Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt, hierna VREG te noemen.

Alle officiële akten, officiële aankondigingen of andere officiële stukken die van de VREG uitgaan, vermelden de benaming van de dienst, met onmiddellijk daarvoor of daarna, leesbaar en voluit geschreven, de woorden ‘autonome dienst met rechtspersoonlijkheid’.

§2. De VREG staat onder toezicht van het Vlaams Parlement.

⁴ Richtlijn (EU) 2019/944 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot wijziging van Richtlijn 2012/27/EU.

⁵ Richtlijn (EG) 2009/73 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor aardgas en tot intrekking van Richtlijn (EG) 2003/55.

⁶ Verordening (EU) 2019/943 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 betreffende de interne markt voor elektriciteit.

⁷ Richtlijn (EU) 2012/27/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012 betreffende energie-efficiëntie, tot wijziging van Richtlijnen 2009/125/EG en 2010/30/EU en houdende intrekking van de Richtlijnen 2004/8/EG en 2006/32/EG, zoals gewijzigd bij Richtlijn 2013/12/EU, Richtlijn (EU) 2018/844, Richtlijn (EU) 2018/2002, Verordening (EU) 2018/1999, Besluit (EU) 2019/504, Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/826, Richtlijn (EU) 2019/944 en Gedelegeerde Verordening (EU) 2023/807.

⁸ Richtlijn 2023/1791 (EU) van het Europees Parlement en de Raad van 13 september 2023 betreffende energie-efficiëntie en tot wijziging van Verordening (EU) 2023/955.

⁹ Richtlijn (EU) 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen (herschikking), zoals gewijzigd bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/759 en Richtlijn (EU) 2023/2413.

§3. Het Vlaams Parlement kan de vestigingsplaats van de zetel van de VREG bepalen.

§4. De VREG fungeert voor het Vlaamse Gewest en voor de gewestelijke bevoegdheden inzake elektriciteit en aardgas als de regulerende instantie, vermeld in artikel 57, tweede lid, van de richtlijn (EU) 2019/944 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot wijziging van richtlijn 2012/27/EU en artikel 39, tweede lid, van de richtlijn 2009/73/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor aardgas en tot intrekking van richtlijn 2003/55/EG.

Bij de uitoefening van zijn taken en bevoegdheden als regulator vraagt of ontvangt de VREG, noch zijn bestuurders, noch zijn personeelsleden, instructies van de Vlaamse Regering, van het Vlaams Parlement of van een andere publieke of particuliere entiteit.

De VREG oefent zijn taken en bevoegdheden op onpartijdige en transparante wijze uit.”

Het Energiedecreet voorziet in een omzetting van de relevante Europese Richtlijnen, door aan de VREG de bevoegdheid toe te kennen om een tariefmethodologie vast te stellen voor de berekening van de distributienettarieven voor elektriciteit en aardgas en om vervolgens die tarieven goed te keuren.

Artikel 3.1.3 Energiedecreet bepaalt immers:

“Om zijn missie waar te maken, vervult de VREG de volgende taken: [...]

2° regulerende taken: de regulering van toegang tot en de werking van de elektriciteits- en gasmarkt, inclusief de distributienettarieven voor elektriciteit en aardgas of overgangsmatregelen hierover, overeenkomstig de bepalingen van dit decreet [...]”.

Artikel 3.1.4, §2 Energiedecreet stelt verder:

“De VREG beschikt over de hierna vermelde bevoegdheden, die hij uitoefent in overeenstemming met de bepalingen in dit decreet, de uitvoeringsbepalingen, en het ondernemingsplan dat hem verbindt: [...]

12° het goedkeuren van distributienettarieven voor elektriciteit en aardgas en het vaststellen van de berekeningsmethodes hiervoor, volgens transparante criteria of het nemen van overgangsmatregelen hierover, overeenkomstig de bepalingen van dit decreet”

Afdeling XII van Hoofdstuk I van Titel IV Energiedecreet (“Tarieven voor de aansluiting op en het gebruik van het distributienet”) kadert die tarifaire bevoegdheid van de VREG via beginselen, gedetailleerde procedurele voorschriften, en een aantal richtsnoeren.

“Artikel 4.1.29. De aansluiting op en het gebruik van het distributienet voor de afname en/of injectie van elektriciteit, aardgas of biogas, de activiteiten inzake databeheer, in voorkomend geval, de ondersteunende diensten en de openbardienstverplichtingen, maken het voorwerp uit van gereguleerde tarieven.

Onderafdeling II. Algemene bepalingen

Artikel 4.1.30. §1. De VREG stelt een tariefmethodologie op en oefent zijn tariefbevoegdheid uit om aldus een stabiele en voorzienbare regulering te bevorderen die bijdraagt tot de goede werking van de vrijgemaakte markt en die de distributienetbeheerders in staat stelt de noodzakelijke investeringen in hun distributienetten uit te voeren.

§2. De VREG oefent zijn tariefbevoegdheid uit, rekening houdend met het algemene energiebeleid zoals gedefinieerd op Europees, federaal en gewestelijk niveau.

§3. De VREG motiveert volledig en op omstandige wijze zijn tariefbeslissingen, zowel op het vlak van de tariefmethodologieën als op het vlak van de tarieven. Indien een beslissing op economische of technische overwegingen steunt, maakt de motivering melding van alle elementen die de beslissing rechtvaardigen. Indien deze beslissingen op een vergelijking steunen, omvat de motivering alle gegevens die in aanmerking werden genomen om deze vergelijking te maken.

§4. De tarieven die van toepassing zijn, kunnen niet met terugwerkende kracht worden aangepast, zonder echter afbreuk te doen aan de verrekening van de saldi, of de compensatiemaatregelen na voorlopige tarieven.

Onderafdeling III. - Procedure voor het opstellen van de tariefmethodologie

Artikel 4.1.31. §1. Na gestructureerd, gedocumenteerd en transparant overleg met de distributienetbeheerders, werkt de VREG het ontwerp van tariefmethodologie uit die deze distributienetbeheerders moeten gebruiken voor het opstellen van hun tariefvoorstellen. [...]

§2. De VREG organiseert een openbare raadpleging over het ontwerp van tariefmethodologie. Tijdens die raadpleging krijgen alle belanghebbenden gedurende minstens vijftien kalenderdagen de tijd om hun opmerkingen aan de VREG te bezorgen. Na afloop van die periode publiceert de VREG daarover binnen vijftien kalenderdagen een gemotiveerd consultatieverslag.

§3. Na het volgen van de procedure, vermeld in paragraaf 1 en 2, stelt de VREG de tariefmethodologie vast. Onverminderd de toepassing van de algemene boekhoudkundige normen en regels, preciseert die tariefmethodologie onder andere:

1° de definitie van de kostencategorieën;

2° de algemene tariefstructuur, tariefdragere en de klantengroepen.

§4. Met inachtneming van de vertrouwelijkheid van informatie met een persoonlijk karakter of commercieel gevoelige informatie met betrekking tot de distributienetbeheerders, leveranciers of de netgebruikers publiceert de VREG op zijn website de toepasselijke tariefmethodologie, het geheel van de stukken met betrekking tot het overleg met de distributienetbeheerders, het gemotiveerd consultatieverslag, en alle documenten die nuttig worden geacht voor de motivering van de beslissing van de VREG over de tariefmethodologie.”

Onderafdeling IV. Richtsnoeren voor het opstellen van de tariefmethodologie

Artikel 4.1.32. §1. De VREG stelt de tariefmethodologie op met inachtneming van de volgende richtsnoeren: [...]

I.3. Voorwerp en publicatie

I.3.1. Voorwerp

Het voorwerp van deze beslissing is de “Tariefmethodologie voor distributie elektriciteit en aardgas gedurende de reguleringsperiode 2025-2028”. De tariefmethodologie zelf bestaat uit een hoofddocument en 11 bijlagen:

Tariefmethodologie 2025-2028

Dit is het hoofddocument. Naast een begrippenlijst en situering, wordt in het document onder meer bepaald hoe het toegelaten inkomen samengesteld en vastgesteld wordt, en bevat het bepalingen over tariefvoorstellen en rapporteringsmodellen die de distributienetbeheerders moeten gebruiken en indienen. Een belangrijk onderdeel van de tariefmethode betreft de tariefstructuur. Het hoofddocument heeft elf bijlagen die integraal deel uitmaken van de tariefmethodologie 2025-2028 (zie hierna).

Bijlage 1 Invul- en auditinstructies

Deze bijlage bevat richtlijnen voor de distributienetbeheerders om de rapporteringsmodellen en de tariefvoorstellen in te vullen. Daarnaast worden zowel de scope, het object, de doelstelling als de verslaggeving van de controleopdracht uiteengezet.

Bijlage 2 Kapitaalkostvergoeding

Deze bijlage omvat een gedetailleerde beschrijving van de methode die de VREG gebruikt om de kapitaalkostvergoeding voor de distributienetbeheerders vast te stellen. De kapitaalkostvergoeding geldt voor de relevante activa op de balans van de distributienetbeheerder, gebruikt ter uitvoering van zijn gereguleerde distributieactiviteiten.

Bijlage 3 Procedures en verdeelsleutels bij fusies en splitsingen

Deze bijlage beschrijft procedures en verdeelsleutels die van toepassing zijn bij fusies en splitsingen van distributienetbeheerders die ingaan tijdens de reguleringsperiode 2025-2028 en door de VREG bekrachtigd worden middels een wijziging van de aanwijzingsbeslissing van de betreffende distributienetbeheerders.

Bijlage 4 Rapporteringsmodel exogene kosten en aanvullende endogene termen

Deze bijlage omvat het rapporteringsmodel dat tot doel heeft om via een standaardformaat tegemoet te komen aan de informatiebehoeften van de VREG, teneinde voor elke distributienetbeheerder een toegelaten inkomen m.b.t. de exogene kosten enerzijds en de aanvullende endogene termen anderzijds te bepalen.

Bijlage 5 Rapporteringsmodel endogene kosten

Deze bijlage omvat het rapporteringsmodel dat tot doel heeft om via een standaardformaat tegemoet te komen aan de informatiebehoeften van de VREG, teneinde voor elke distributienetbeheerder inzicht te krijgen in de door de distributienetbeheerder gemaakte endogene kosten.

Bijlage 6 Vereiste documentatie bij rapporteringsmodel endogene kosten

Deze bijlage beschrijft de documentatie die bij het rapporteringsmodel endogene kosten gevoegd moet worden.

Bijlage 7 Tariefvoorstel periodieke distributienettarieven

Deze bijlage omvat een rapporteringsmodel dat tot doel heeft om de distributienetbeheerder op gestandaardiseerde wijze aan de VREG te laten rapporteren over het tariefvoorstel dat de

distributienetbeheerder op basis van het door de VREG toegelaten inkomen voor de gereguleerde activiteiten 'elektriciteit' en 'aardgas' opmaakte.

Bijlage 8 Vereiste documentatie bij tariefvoorstel

De distributienetbeheerders moeten hun tariefvoorstellen voor de periodieke distributienettarieven (bijlage 7) met de in deze bijlage vermelde documenten vervullen.

Bijlage 9 Financiële incentives

De kwaliteitsprikkel (Q-factor) omvat een aanpassing van het toegelaten inkomen voor endogene kosten van de distributienetbeheerders op basis van de kwaliteit van hun dienstverlening in de reguleringsperiode 2025-2028. In de reguleringsperiode 2025-2028 worden de prestaties van zes kwaliteitsindicatoren financieel gestimuleerd. Deze bijlage gaat hier dieper op in.

Bijlage 10 Berekeningsmodel toegelaten inkomen

Deze bijlage omvat het model dat toelaat om het toegelaten inkomen te berekenen.

Bijlage 11 Vaststelling van de binnen Fluvius gerealiseerde meerwaarde ten gevolge van de inbreng van gereguleerde activa in Wyre (enkel de niet-vertrouwelijke versie wordt gepubliceerd)

In deze bijlage wordt de binnen Fluvius gerealiseerde meerwaarde ten gevolge van de inbreng van gereguleerde activa in Wyre vastgesteld.

I.3.2. Publicatie

Artikel 4.1.31, §4 van het Energiedecreet bepaalt dat de VREG, met inachtneming van de vertrouwelijkheid van informatie met een persoonlijk karakter of commercieel gevoelige informatie met betrekking tot de distributienetbeheerders, leveranciers of de netgebruikers, op zijn website de toepasselijke tariefmethodologie, het geheel van de stukken met betrekking tot het overleg met de distributienetbeheerders, het gemotiveerde consultatieverslag, en alle documenten die nuttig worden geacht voor de motivering van de beslissing van de VREG over de tariefmethodologie, publiceert.

Alle documenten met betrekking tot de tariefmethodologie 2025-2028 zijn terug te vinden op de website van de VREG.¹⁰

Het Bestuursdecreet van 7 december 2018 en meer bepaald de bepalingen daarin inzake de toegang tot bestuursdocumenten¹¹ (de zgn. passieve openbaarheid van bestuur) zijn van toepassing, voor wat betreft de toegang tot de documenten die de VREG bezit en die deze laatste niet verplicht is te publiceren op grond van het Energiedecreet (verhoogde actieve openbaarheid). Met andere woorden kan eenieder bij de VREG een aanvraag tot openbaarmaking van die (niet verplicht te publiceren) documenten indienen. Bij de beoordeling van deze aanvraag respecteert de VREG de uitzonderingen op de openbaarheid van bestuursdocumenten, zoals voorzien in art. II.33 e.v. Bestuursdecreet.

¹⁰ <https://www.vreg.be/nl/tariefmethodologie-2025-2028>

¹¹ Zie titel II, hoofdstuk 3 Bestuursdecreet.

De transparantieverplichting heeft beperkingen. Informatie met een persoonlijk karakter of commercieel gevoelige informatie wordt niet gepubliceerd. De interpretatieve nota betreffende de regulatoren, door de Europese Commissie gepubliceerd op 22 januari 2010, benadrukt de noodzaak om de vertrouwelijkheid van commercieel gevoelige informatie bij iedere publicatie te behouden. De regulator oordeelt daarbij welke informatie vertrouwelijk is en welke niet.

De VREG heeft alle informatie beoordeeld, en geoordeeld dat bepaalde informatie in de hiernavolgende documenten vertrouwelijk is en aldus in zijn geheel of gedeeltelijk niet gepubliceerd wordt:

- Proces-Verbaal van het overleg met de distributienetbeheerders van 8 februari 2024;
- Proces-Verbaal van het overleg met de distributienetbeheerders van 14 maart 2024;
- Bijlage 11 bij de tariefmethodologie 2025-2028 “Vaststelling van de binnen Fluvius gerealiseerde meerwaarde ten gevolge van de inbreng van gereguleerde activa in Wyre”;
- Consultatieverslag (RAPP-2024-14) van de VREG van 21 juni 2024 over de consultatie CONS-2024-02 met betrekking tot het ontwerp van tariefmethodologie voor de reguleringsperiode 2025-2028: zienswijzen 78, 81, 82, 83 (par. 4.9).

De niet-gepubliceerde passages zijn vertrouwelijk omdat ze financiële en commerciële gegevens m.b.t. een overeenkomst gesloten tussen Fluvius en een commerciële partij bevatten. De passages die vertrouwelijk zijn, worden aangeduid als volgt: “[...]” met telkens een voetnoot: “Vertrouwelijk”.

Indien de vertrouwelijkheid op het hele document slaat, wordt dit in zijn geheel niet openbaar gemaakt, en indien de vertrouwelijkheid slechts op een deel van het document slaat, wordt het document enkel mits weglating van de vertrouwelijke gegevens openbaar gemaakt. Een niet-vertrouwelijke / “gecensureerde” versie van de documenten (d.i. met weglating van de vertrouwelijke gegevens) wordt dan gepubliceerd.

De tariefmethodologie kwam tot stand na gestructureerd, gedocumenteerd en transparant overleg met de distributienetbeheerders. Er hebben in totaal tien overlegvergaderingen plaatsgevonden met vertegenwoordigers van de distributienetbeheerders en de VREG. De processen-verbaal van deze overlegvergaderingen worden mee met deze beslissing gepubliceerd.

Proces-Verbaal overleg met distributienetbeheerders 7 november 2023

De agendapunten van het overleg van 7 november 2023 waren de volgende:

- Lengte van de reguleringsperiode;
- Samenstelling exogene kosten: minimale levering elektriciteit;
- Toegelaten inkomen voor endogene kosten: historische referentieperiode: 2019-2023;
- Toegelaten inkomen endogene kosten: financiële stimuli;
- Bijzonder saldo m.b.t. oplaadpunten voor elektrische voertuigen;
- Regionaal objectiveerbare verschillen (ROV).

Proces-Verbaal overleg met distributienetbeheerders 28 november 2023

De agendapunten van het overleg van 28 november 2023 waren de volgende:

- Studie tijdsafhankelijke tarieven en injectie;
- Toekomst aardgas richting 2050.

Proces-Verbaal overleg met distributienetbeheerders 12 december 2023

De agendapunten van het overleg van 12 december 2023 waren de volgende:

- Kapitaalkostvergoeding;
- Tarieven voor databeheer en datadiensten.

Proces-Verbaal overleg met distributienetbeheerders 16 januari 2024

De agendapunten van het overleg van 16 januari 2024 waren de volgende:

- Rapport kapitaalkostvergoeding;
- Tarifaire behandeling van flexibiliteits- en ondersteunende diensten en opslagsystemen.

Proces-Verbaal overleg met distributienetbeheerders 6 februari 2024

De agendapunten van het overleg van 6 februari 2024 waren de volgende:

- Financiële incentives;
- Kosten pilootprojecten;
- Endogene vs. exogene kosten.

Proces-Verbaal overleg met distributienetbeheerders 8 februari 2024 (enkel de niet-vertrouwelijke versie wordt gepubliceerd)

De agendapunten van het overleg van 8 februari 2024 waren de volgende:

- Impact fusiebesparingen, indexatieparameters en frontier shift;
- Behandeling kosten en meerwaarde inzake Wyre;
- Verrekeningen via beheersfacturen vanuit werkmaatschappij en aanvullende endogene term inzake correctie vennootschapsbelasting;
- Toekomst aardgas 2050;
- Attestering buitendienstgestelde materiële vaste activa.

Proces-Verbaal overleg met distributienetbeheerders 15 februari 2024

Het agendapunt van het overleg van 15 februari 2024 was het volgende:

- Kapitaalkostvergoeding.

Proces-Verbaal overleg met distributienetbeheerders 20 februari 2024

De agendapunten van het overleg van 20 februari 2024 waren de volgende:

- Studie inzake tijdsafhankelijke tarieven en rationeel netgebruik injectie;
- Toekomst aardgasnet;
- Voorschotmechanisme;
- Tariefstructuur;
- Rendabel deel aardgas;
- Afschrijvingstermijnen;

- Regulatorische boekhoudkundige voorschriften (incl. methodenota).

Proces-Verbaal overleg met distributienetbeheerders 22 februari 2024

De agendapunten van het overleg van 22 februari 2024 waren de volgende:

- Schadevergoedingen en aansprakelijkheidsregelingen;
- Criteria verwerping kosten;
- Verdeelsleutels bij structuurwijzigingen;
- Impact fusiebesparingen, indexatieparameters en frontier shift;
- Incentives;
- Retrofit.

Proces-Verbaal overleg met distributienetbeheerders 14 maart 2024 (enkel de niet-vertrouwelijke versie wordt gepubliceerd)

Het agendapunt van het overleg van 14 maart 2024 was het volgende:

- Wyre.

Van 28 maart tot en met 12 mei 2024 organiseerde de VREG een openbare consultatieronde, waarbij hij het standpunt van de belanghebbenden vroeg over het ontwerp van de tariefmethodologie 2025-2028. Zowel het consultatiedocument als het consultatierapport vormen bijlagen bij deze beslissing:

Consultatiedocument van de VREG van 28 maart 2024 met betrekking tot het ontwerp van tariefmethodologie voor de reguleringsperiode 2025-2028 (CONS-2024-02)

Dit consultatiedocument heeft betrekking op het ontwerp van tariefmethodologie voor de reguleringsperiode 2025-2028 alsook op de bijhorende bijlagen. Ook de voorbereidende documenten, studierapporten en verslagen werden beschikbaar gesteld. De consultatie liep van 28 maart 2024 tot en met 12 mei 2024.

Consultatieverslag van 21 juni 2024 over de consultatie CONS-2024-02 met betrekking tot het ontwerp van tariefmethodologie voor de reguleringsperiode 2025-2028 (RAPP-2024-14) (enkel de niet-vertrouwelijke versie wordt gepubliceerd)

Met dit document brengt de VREG verslag uit van de consultatie CONS-2024-02 die liep van 28 maart 2024 tot en met 12 mei 2024. In het consultatieverslag worden 128 zienswijzen van 61 belanghebbenden besproken. Het consultatieverslag maakt integraal deel uit van de huidige beslissing.

Bijlage 1 bij Consultatieverslag van 21 juni 2024 (RAPP-2024-14)

Reactie van Europe Economics op de ontvangen consultatiereacties over zijn studie over indexering en efficiëntiestimulansen.

Bijlage 2 bij Consultatieverslag van 21 juni 2024 (RAPP-2024-14)

Reactie van Europe Economics op de ontvangen consultatiereacties over zijn studie over financiële incentives.

Bijlage 3 bij Consultatieverslag van 21 juni 2024 (RAPP-2024-14)

Reactie van The Brattle Group op de ontvangen consultatiereacties over zijn studie over de kapitaalkostvergoeding.

Verder worden ook de hiernavolgende voorbereidende documenten, studierapporten en verslagen bij deze beslissing gevoegd:

Studie 1 Kapitaalkostvergoeding door The Brattle Group

The Brattle Group voerde in opdracht van de VREG een studie uit over de hoogte van de kapitaalkostvergoeding van de Vlaamse distributienetbeheerders voor elektriciteit en aardgas voor de volgende regulatoire periode vanaf 2025.

Studie 2 Indexering en efficiëntiestimulansen door Europe Economics

Europe Economics voerde in opdracht van de VREG een studie uit over de toepassing van indexeringsparameters en efficiëntieprikkels in de tariefmethodologie voor de regulatoire periode vanaf 2025.

Studie 3 Financiële incentives door Europe Economics

Europe Economics voerde in opdracht van de VREG een studie uit over financiële stimuli die kunnen worden gebruikt om de Vlaamse distributienetbeheerders te stimuleren om op een efficiënte en kosteneffectieve manier kwaliteitsvolle en klantgerichte diensten te leveren.

Bijlage bij Studie 3 Feedback van stakeholders over financiële incentives

Deze bijlage bij de voormelde studie nr. 3 over financiële incentives bevat de reactie van Europe Economics op de punten die door belanghebbenden naar voren zijn gebracht tijdens twee online workshops. Europe Economics organiseerde nl. twee overlegmomenten met stakeholders om hun reacties te capteren.

Ook in de documenten die verband houden met de tariefmethodologie 2021-2024, vindt men nuttige toelichting en achtergrondinformatie voor bepaalde delen van de tariefmethodologie 2025-2028 terug.

Tariefmethodologie 2021-2024

Bepaalde delen uit de tariefmethodologie 2025-2028, die met deze beslissing vastgesteld wordt, blijven ongewijzigd ten aanzien van de tariefmethodologie 2021-2024 voor de huidige reguleringsperiode 2021-2024. Voor de motivering van de ongewijzigde delen wordt dan ook mede verwezen naar alle documenten die de beslissing van 13 augustus 2020 (BESL-2020-31¹³) met betrekking tot het vaststellen van de tariefmethodologie voor distributie elektriciteit en aardgas gedurende de reguleringsperiode 2021-2024 uitmaken. De beslissing van 13 augustus

---

¹³ <https://www.vreg.be/nl/document/besl-2020-31>

2020 werd gewijzigd bij beslissingen van 11 december 2020 (BESL-2020-86¹⁴), 5 februari 2021 (BESL-2021-07¹⁵), 25 juni 2021 (BESL-2021-33¹⁶) en 8 oktober 2021 (BESL-2021-97¹⁷).

Via deze webpagina vindt u alle documenten terug met betrekking tot de tariefmethodologie 2021-2024: <https://www.vreg.be/nl/tariefmethodologie-2021-2024>

---

¹⁴ <https://www.vreg.be/nl/document/besl-2020-86>

¹⁵ <https://www.vreg.be/nl/document/besl-2021-07>

¹⁶ <https://www.vreg.be/nl/document/besl-2021-33>

¹⁷ <https://www.vreg.be/nl/document/besl-2021-97>

II. Analyse en beoordeling

II.1. Bevoegdheid

De VREG is een autonome dienst met rechtspersoonlijkheid die voor het Vlaamse Gewest en voor de gewestelijke bevoegdheden onder meer inzake elektriciteit fungeert als de regulerende instantie, vermeld in artikel 57.2 Vierde Elektriciteitsrichtlijn en artikel 39.2 Derde Aardgasrichtlijn.

De VREG staat onder toezicht van het Vlaams Parlement.

Het Energiedecreet voorziet dat tot de bevoegdheden van de raad van bestuur, waarvoor geen delegatie mogelijk is, het vaststellen en bepalen van de tariefmethodologie en de tariefstructuur behoort.¹⁸

II.2. Huidige en toekomstige beoordelingsmarge VREG

Transparantie, stabiliteit en voorspelbaarheid.

De VREG oefent zijn tariefbevoegdheid uit om een stabiele en voorzienbare regulering te bevorderen die bijdraagt tot de goede werking van de vrijgemaakte markt en die de distributienetbeheerders in staat stelt de noodzakelijke investeringen in hun distributienetten uit te voeren.¹⁹

Het Energiedecreet maakt de VREG bevoegd om inzake tarieven te beslissen “*volgens transparante criteria*”.²⁰

De ruime discretionaire bevoegdheid van de regulator moet afgewogen worden tegenover het recht van de netbeheerders om nauwkeurig de inkomsten uit de tarieven te kunnen voorspellen en te kunnen vertrouwen op een stabiele inkomstenstroom die uit de toepassing van de gekozen ex-ante tariefregulering voortvloeit. Mede op die manier wordt de rechtszekerheid gewaarborgd.

De huidige reguleringsperiode loopt af op 31 december 2024. Met deze beslissing wordt dan ook een nieuwe tariefmethodologie vastgesteld opdat deze in werking zou kunnen treden op 1 januari 2025, zijnde de start van de nieuwe reguleringsperiode. De beslissing maakt het voor de distributienetbeheerders mogelijk om hun tariefvoorstellen voor het jaar 2025 op basis van de tariefmethodologie op te stellen.

Toekomstige wijzigbaarheid aan de tariefmethodologie & niet-retroactiviteit, rechtszekerheid en gewettigd vertrouwen

Er wordt een voorbehoud gemaakt voor eventuele toekomstige wijzigingen aan de tariefmethodologie 2025-2028, die met deze beslissing vastgesteld wordt.

---

¹⁸ Art. 3.1.8, tweede lid, 5° en 6° Energiedecreet.

¹⁹ Art. 4.1.30. §1 Energiedecreet.

²⁰ Art. 3.1.4, §2, 12° Energiedecreet.

De tariefmethodologie 2025-2028 met de daarin vervatte tariefstructuur kan het voorwerp uitmaken van latere wijzigingen. Fundamentele principes zoals rechtszekerheid en niet-retroactiviteit zijn hiermee verzoenbaar.

Het Energiedecreet bepaalt dat nettarieven niet met terugwerkende kracht kunnen worden aangepast, zonder afbreuk te doen aan de verrekening van de saldi, of de compensatiemaatregelen na voorlopige tarieven.²¹ Het beginsel van niet-retroactiviteit geldt ook voor de tariefmethode.

In het algemeen vereist het rechtszekerheidsbeginsel dat de rechtsregels duidelijk en nauwkeurig zijn en dat de toepassing ervan voor de rechtsonderhorigen voorzienbaar is. Concreet betekent dit dat rechtzoekenden precies moeten kunnen weten wat de omvang van de hun opgelegde verplichtingen is en dat zij hun rechten en plichten ondubbelzinnig moeten kennen en dienovereenkomstig moeten kunnen handelen.

Rechtszekerheid en gewettigd vertrouwen zijn niet absoluut. Deze beginselen verhinderen niet dat een administratieve overheid het toepasselijke rechtskader wijzigt om rekening te houden met veranderende omstandigheden in het algemeen belang.

Artikel 4.1.31, §5 van het Energiedecreet bepaalt:

“§ 5. De VREG heeft de mogelijkheid om de tariefmethodologie gedurende de reguleringsperiode op elk moment en in afwijking van de termijnen, vermeld in paragraaf 1 en 2, op eigen initiatief te wijzigen.”

De VREG moet bij een wijziging van de tariefmethodologie dan wel opnieuw de procedure voor het opstellen van de tariefmethodologie volgen. Op basis van het voormelde artikel 4.1.31, §5 van het Energiedecreet kan daarbij worden afgeweken van de termijnen vermeld in artikel 4.1.31, §1 en §2 van het Energiedecreet, indien hiervoor redenen zouden bestaan en deze toegelicht worden.

Kortom, bij een wijziging van de tariefmethodologie moet er een overleg met de distributienetbeheerders en een openbare raadpleging plaatsvinden. Hoogstens mag de VREG de toepasselijke termijnen op gemotiveerde wijze inkorten. Een wijziging van de tariefmethodologie heeft geen terugwerkende kracht en past het beginsel van gewettigd vertrouwen correct toe.

II.3. Procedurele vereisten

De regulator moet zijn taken op een transparante manier uitoefenen. Zo heeft de VREG onder meer richtlijnen rond publieke consultaties uitgevaardigd.²² Desalniettemin stipuleert artikel 4.1.31 van het Energiedecreet een aantal procedurele regels voor het opstellen van de tariefmethodologie. Artikel 4.1.31 (§1 en 2) van het Energiedecreet verzekert dat de distributienetbeheerders en alle andere stakeholders inspraak krijgen alvorens een definitieve beslissing wordt genomen. De procedurele tariefbepalingen zijn te zien als minimumbepalingen die verder ook in samenhang met regels inzake de openbaarheid van bestuur moeten worden gelezen.²³

Voorafgaand overleg met de netbeheerders

²¹ Art. 4.1.30. §4 Energiedecreet.

²² <https://www.vreg.be/sites/default/files/document/mede-2021-01.pdf>

²³ Parl.St., VI. Parl., 2014-2015, nr. 461/1,15.

In toepassing van paragraaf 1 van artikel 4.1.31 van het Energiedecreet kwam de tekst die voorligt tot stand na gestructureerd, gedocumenteerd en transparant overleg met de distributienetbeheerders.

Aan de procedurele vereiste van overleg werd uitgebreid voldaan. Er werden in totaal tien overlegvergaderingen met de distributienetbeheerders georganiseerd. Van elk van deze overlegvergaderingen werden processen-verbaal opgemaakt, die bij deze beslissing worden gevoegd.

Openbare raadpleging

In toepassing van paragraaf 2 van artikel 4.1.31 van het Energiedecreet startte de VREG op 28 maart 2024 een publieke consultatie over het ontwerp van tariefmethodologie voor de reguleringsperiode 2025-2028. Tijdens die raadpleging moeten volgens het Energiedecreet alle belanghebbenden gedurende minstens vijfenveertig kalenderdagen de tijd krijgen om hun opmerkingen aan de VREG te bezorgen. Nog volgens paragraaf 2 van het voormelde artikel moet de VREG na afloop van die periode daarover een gemotiveerd consultatieverslag publiceren.

Het consultatieverslag is een zeer belangrijk element voor de regulator om zijn tariefmethodologie definitief vast te leggen en zijn afwijkende keuzes t.o.v. de zienswijzen uit de consultatie te verantwoorden. Het definitieve oordeel van de regulator over een zienswijze valt daarbij wanneer er ook een definitief oordeel is over de tariefmethodologie. Het is altijd één geheel en de timing valt idealiter samen.

Een gedegen kwaliteitsvol gemotiveerd consultatieverslag verhoogt de rechtszekerheid. Als partijen met andere zienswijzen naar het Hof van Beroep te Brussel stappen, kan de VREG via het consultatieverslag aantonen dat het de argumenten van de tegenpartij grondig heeft bestudeerd en beoordeeld, wat de positie van de regulator voor het Hof versterkt. Omgekeerd zal een partij die de standpunten en de argumenten van de regulator helder en duidelijk uiteengezet ziet, beter kunnen inschatten of een juridisch beroep succesvol kan zijn of niet. Dat ligt in lijn met de Europese Commissie, die de noodzaak van een volledige motivering en verantwoording (mits bescherming van commercieel gevoelige informatie) benadrukt in een interpretatieve nota over de energieregulators van 22 januari 2010 bij het derde energiepakket, opdat effectief rechterlijk toezicht mogelijk zou zijn: *“This will allow any party affected to assess whether or not there are sufficient reasons to introduce a legal action against an NRA decision”*.²⁴²⁵

De VREG heeft in de aanloop naar deze beslissing een consultatieronde gehouden die liep van 28 maart 2024 tot en met 12 mei 2024. Het consultatieverslag wordt samen met deze beslissing gepubliceerd.

II.4. Inhoudelijke vereisten

II.4.1 Conformiteit met Elektriciteitsverordening²⁶

²⁴ https://energy.ec.europa.eu/document/download/b819734f-74b6-4bca-9b79-ddcf23ac2f36_en?filename=2010_01_21_the_regulatory_authorities.pdf

²⁵ Vrije vertaling : *“Zo kan elke betrokken partij beoordelen of er voldoende redenen zijn om een rechtszaak aan te spannen tegen een beslissing van een regulerende instantie”*.

²⁶ De in deze beslissing weergegeven tekst van artikel 18 van de Elektriciteitsverordening is de tekst zoals gewijzigd door Verordening (EU) 2024/... van het Europees Parlement en de Raad van ... 2024 tot wijziging van de Verordeningen (EU) 2019/942 en (EU) 2019/943 wat betreft het verbeteren van de opzet van de elektriciteitsmarkt van de Unie. De

Artikel 18.1

“1. De door de netwerkbeheerders gehanteerde tarieven voor nettoegang, met inbegrip van tarieven voor de aansluiting op de netten, tarieven voor het gebruik van netten en, indien van toepassing, tarieven voor gerelateerde versterkingen van netten, moeten kostenreflectief en transparant zijn, rekening houdend met de noodzakelijke zekerheid van het netwerk en flexibiliteit en een afspiegeling vormen van de werkelijk gemaakte kosten, voor zover deze overeenkomen met die van een efficiënte en structureel vergelijkbare netbeheerder en op niet-discriminerende wijze worden toegepast. Deze tarieven omvatten geen ongerelateerde kosten ter ondersteuning van ongerelateerde beleidsdoelstellingen.

Zonder afbreuk te doen aan artikel 15, leden 1 en 6, van Richtlijn 2012/27/EU en de criteria van bijlage XI bij die richtlijn ondersteunt de voor het bepalen van de netwerktarieven gebruikte methode op neutrale wijze de algehele systeemefficiëntie op lange termijn door middel van prijssignalen aan afnemers en producenten en wordt zij in het bijzonder zodanig toegepast dat niet op positieve of negatieve wijze wordt gediscrimineerd tussen op distributieniveau aangesloten productie en op transmissieniveau aangesloten productie. Door middel van de netwerktarieven vindt noch op positieve, noch op negatieve wijze discriminatie plaats ten opzichte van energieopslag of aggregatie en worden geen negatieve prikkels tot stand gebracht met betrekking tot zelfproductie, zelfconsumptie of participatie in vraagrespons. Zonder afbreuk te doen aan lid 3 van dit artikel zijn deze tarieven niet afstandsgebonden.”

Er kan ter verantwoording van het eerste lid van artikel 18 van de Elektriciteitsverordening vooreerst verwezen worden naar de motivatie bij de tarifaire richtsnoeren van het Energiedecreet, verderop in deze beslissing.²⁷

De kosten m.b.t. netgebruik voor afname worden bij alle netgebruikers met piekmetering hoofdzakelijk aangerekend via tariefdragers gerelateerd aan capaciteit: hetzij via toegangsvermogen (kVA) en maandpiek (kW), hetzij via de gemiddelde maandpiek (kW). Dit draagt bij tot een kostenreflectieve tariefstructuur. De netkosten van de distributienetbeheerder worden immers in hoofdzaak gedreven door het vermogen waarop de netgebruiker een beroep doet eerder dan de hoeveelheid energie die hij van het net afneemt. De tariefstructuur stimuleert distributienetgebruikers om hun verbruik te spreiden en zo het distributienet op een efficiënte wijze te gebruiken.

Distributienetbeheerders, de beheerder van het plaatselijk vervoernet en de transmissienetbeheerder kunnen activatie- en controletesten uitvoeren op installaties aangesloten op het elektriciteitsdistributienet die ingezet worden als flexibiliteits- of ondersteunende dienst voor het net- of systeembeheer. Hierbij kan de apparatuur op de aan de netbeheerder aangeboden maximale capaciteit getest worden, waarbij een hoge energie-uitwisseling (kW) optreedt met het distributienet. De tijdelijke afnamepieken kunnen zorgen voor een belangrijke impact op de hoogte van de door de distributienetgebruiker te betalen distributienettarieven, indien ze een tariefdrager kW hebben. Dit vormt mogelijk een belemmering voor de inzet van dergelijke diensten door netbeheerders en dient bijgevolg vermeden te worden. De VREG legt daarom op dat de impact van dergelijke testen op de afrekening van kW-gebaseerde tarieven geneutraliseerd wordt.

---

referentiedatum en -nummer van de voormelde Verordening was op het moment van het nemen van deze beslissing nog niet bekend. De Verordening was nog niet gepubliceerd in het Publicatieblad van de Europese Unie.

²⁷ Zie inzonderheid de motivatie bij de richtsnoeren nrs. 1, 4, 5, 10, 15, 18, 19 en 20.

Vrijstaande stationaire opslagsystemen worden in het ontwerp van tariefmethodologie 2025-2028 gedeeltelijk vrijgesteld van de tariefcomponent ‘Netgebruik’ voor afname. Via deze tariefcomponent worden zowel netgerelateerde kosten van de distributienetbeheerder als van de transmissienetbeheerder aangerekend. De VREG past voor vrijstaande opslagsystemen een reductiefactor toe op de tariefcomponent ‘Netgebruik’ zodat zij voor 80% vrijgesteld worden van de via de tariefcomponent aangerekende transmissienetkosten. Deze tarifaire bepaling ligt in lijn met de vrijstelling van 80% op de transmissienettarieven waarvan vrijstaande opslagsystemen aangesloten op het transmissienet gedurende tien jaar na hun indienstelling genieten, conform de tariefmethodologie 2024-2027 van de federale regulator CREG. Op die manier wordt discriminatie tussen opslagsystemen op het transmissienet en opslagsystemen op het distributienet vermeden.²⁸

De periodieke distributienettarieven zijn niet afstandsgebonden. Artikel 18.3 van de Elektriciteitsverordening heeft het over locatiespecifieke investeringsignalen op Unieniveau, maar dat is momenteel niet aan de orde.

Artikel 18.2

“2. De tariefmethoden:

- a) weerspiegelen de vaste kosten van de transmissiesysteembeheerders en de distributiesysteembeheerders, en houden rekening met zowel kapitaal als operationele uitgaven, met als doel de transmissiesysteembeheerders en de distributiesysteembeheerders passende stimulansen op zowel lange als korte termijn, met inbegrip van anticiperende investeringen, te bieden om de efficiëntie, waaronder de energie-efficiëntie, te verbeteren;*
- b) versterken de marktintegratie, de integratie van hernieuwbare energie en de voorzieningszekerheid;*
- c) ondersteunen het gebruik van flexibiliteitsdiensten en maken het gebruik van flexibele aansluitingen mogelijk;*
- d) bevorderen toereikende en tijdige investeringen, waaronder oplossingen om het bestaande netwerk te optimaliseren;*
- e) faciliteren energieopslag, vraagrespons en aanverwante onderzoeksactiviteiten;*
- f) dragen bij aan de verwezenlijking van de doelstellingen van de geïntegreerde nationale energie- en klimaatplannen, verminderen de milieugevolgen en vergroten de aanvaarding door het publiek; en*
- g) bevorderen innovatie in het belang van de consument op gebieden zoals digitalisering, flexibiliteitsdiensten en interconnectie, met name om de nodige infrastructuur te ontwikkelen om het in artikel 4, punt d), 1), van Verordening (EU) 2018/1999 vastgelegde minimumstreefcijfer voor elektriciteitsinterconnectie voor 2030 te halen.”*

De VREG hanteert in de tariefmethodologie 2025-2028 een inkomstenregulering met een inkomstenplafond gebaseerd op een maatstafregulering die de kostenevolutie van de individuele distributienetbeheerder in de afgelopen jaren vergelijkt met de gemiddelde evolutie van de sector in zijn geheel. Deze methodiek zet de distributienetbeheerder aan tot efficiënte bedrijfsvoering zowel op de korte als op de lange termijn. Wanneer de distributienetbeheerder erin slaagt om via efficiëntiewinsten zijn kosten te verlagen tijdens de reguleringsperiode dan leidt dit immers tot een hogere winst, gegeven het vaste inkomstenplafond. Alleen duurzame kostenbesparingen worden op die manier gestimuleerd aangezien de kosten tijdens de huidige reguleringsperiode via hetzelfde mechanisme als basis dienen voor het inkomstenplafond in de volgende reguleringsperiode.

²⁸ Zie ook richtsnoer 20°.

Bovenop de voormelde maatstafregulering past de VREG in de tariefmethodologie 2025-2028 een bijkomende stimulans voor efficiëntiewinst toe o.b.v. een ‘frontier shift’.

Het mechanisme van nacalculatie, waarbij het toegelaten inkomen van de distributienetbeheerder bepaald wordt op basis van de gemiddelde evolutie van de historische sectorkosten, zorgt ervoor dat een distributienetbeheerder steeds zijn efficiënte kosten, waaronder de noodzakelijke investeringen, kan recupereren. Het mechanisme van nacalculatie houdt echter in dat er een vertraging kan zijn tussen het moment dat een kost wordt gemaakt en zijn recuperatie via een opbrengst uit de periodieke distributienettarieven. In het geval van grote schokken in kosten kan het voor een distributienetbeheerder moeilijk zijn om op de recuperatie van kosten via de nacalculatie te wachten. Daarom voorziet de tariefmethodologie in de mogelijkheid voor de VREG tot het geven van financiële ondersteuning onder de vorm van voorschotten. Een aanvraag tot voorschot moet betrekking hebben op hetzij een dossier ten gevolge van veranderingen in de wetgeving, hetzij een dossier gerelateerd aan het proactieve investeringsbeleid van de distributienetbeheerder voor elektriciteit.

De algemene efficiëntieprikkels in de tariefmethodologie stimuleren de distributienetbeheerder tot een vooruitstrevende, innovatieve bedrijfsvoering. Innovatieve projecten worden bijkomend gestimuleerd aan de hand van een kwaliteitsprikkel waarbij de distributienetbeheerder een financiële bonus kan bekomen door ‘innovatieve projecten met het oog op de energietransitie’ uit te voeren.

Het gebruik van flexibiliteitsdiensten wordt ondersteund door de eerder beschreven neutralisatie van de impact van activatie- en controletesten, die uitgevoerd worden i.h.k.v. flexibiliteits- of ondersteunende diensten voor het net- of systeembeheer, op kW-gebaseerde tarieven.

De distributienetbeheerder heeft gedurende de reguleringsperiode steeds de mogelijkheid om nieuwe niet-periodieke distributienettarieven (de zogenaamde ‘aansluitingstarieven’), o.a. in het geval van nieuwe dienstverlening, aan de VREG voor te stellen. Op die manier worden ook nieuwe niet-periodieke tarieven i.h.k.v. flexibele aansluitingen mogelijk gemaakt. Daarnaast voorziet de tariefmethodologie in de mogelijkheid om gedurende de reguleringsperiode niet-periodieke tarieven te herzien met het oog op de rol van de distributienetbeheerder in het mee mogelijk maken van de energietransitie.

Het inkomstenplafond geldt voor het geheel van endogene kosten, bestaande uit afschrijvingen, kosten van het geïnvesteerde kapitaal en operationele kosten. De algemene efficiëntieprikkels die uit het inkomstenplafond voortvloeien (cf. supra), inclusief de stimulans voor efficiëntiewinst o.b.v. ‘frontier shift’, zijn bijgevolg van toepassing op het geheel van endogene kosten. De distributienetbeheerder wordt op die manier gestimuleerd om op de meest kostenefficiënte wijze zijn netten te verbeteren en aldus de optimale afweging te maken tussen investeringen en operationele uitgaven, zoals het inzetten van flexibiliteit om het gebruik van het bestaande netwerk te optimaliseren. Daarnaast stimuleren de aan capaciteit gerelateerde tariefdragers in de tariefstructuur, nl. toegangsvermogen (kVA) en (gemiddelde) maandpiek (kW), de netgebruikers om hun verbruik in de tijd te spreiden en op die manier het bestaande netwerk optimaal te benutten.

Artikel 18.7

“7. De distributietarieven zijn kostenreflectief, rekening houdend met het gebruik van het distributienet door systeemgebruikers, met inbegrip van actieve afnemers. De distributietarieven kunnen elementen bevatten met betrekking tot capaciteiten voor aansluiting op het net en kunnen

worden gedifferentieerd naargelang van de verbruiks- of productieprofielen van de systeemgebruikers. Wanneer de lidstaten de uitrol van slimme metersystemen hebben geïmplementeerd, houden de regulerende instanties bij het vaststellen of goedkeuren van transmissietarieven of distributietarieven of hun methodologieën overeenkomstig artikel 59, van Richtlijn (EU) 2019/944 rekening met aan bepaalde tijdsbestekken gekoppelde nettarieven en kunnen bepaalde tijdsbestekken gekoppelde nettarieven indien nodig worden ingevoerd, waarbij rekening wordt gehouden met het gebruik van het net en zodanig te werk wordt gegaan dat het voor de eindafnemer transparant, kostenefficiënt en voorzienbaar is.“

De kosten m.b.t. netgebruik voor afname worden bij alle netgebruikers met piekmeting hoofdzakelijk aangerekend via tariefdragers gerelateerd aan capaciteit: hetzij via toegangsvermogen (kVA) en maandpiek (kW), hetzij via de gemiddelde maandpiek (kW). Dit draagt zoals eerder vermeld bij tot een kostenreflectieve tariefstructuur.

Ter voorbereiding van de tariefmethodologie 2025-2028 hebben de distributienetbeheerders in opdracht van de VREG een studie naar tijdsafhankelijke elektriciteitsdistributienettarieven voor afname uitgevoerd, waarvan het eindrapport op 1 december 2023 werd opgeleverd.²⁹ In het studierapport komen de distributienetbeheerders tot de vaststelling dat er een duidelijk potentieel is voor tijdsafhankelijke nettarieven en dat dergelijke tarieven, samen met de al ingevoerde capaciteitstarieven, kunnen leiden tot een meer kostenreflectieve aanrekening van de netkosten. Op basis van de studie concluderen de netbeheerders echter dat er nog onvoldoende basis is om tijdsafhankelijke nettarieven in de reguleringsperiode 2025-2028 in te voeren en dat een vervolgstudie aangewezen is. Zij concluderen dat een vervolgstudie aangewezen is, onder meer om de specifieke modaliteiten van de nieuwe tijdsafhankelijke tariefstructuur (de afbakening van de tijdsperiodes, de tariefverschillen tussen de tijdsperiodes, etc.) op een voldoende stabiele manier te kunnen vastleggen. Daarenboven vragen de distributienetbeheerders en de stakeholders om voldoende tijd te voorzien om de eventuele invoering van tijdsafhankelijke nettarieven voor te bereiden, naar het brede publiek te communiceren en in de marktprocessen te implementeren. In het ontwerp van tariefmethodologie 2025-2028 wordt daarom een vervolgstudie vastgesteld. Daarbij voorziet de VREG dat de distributienetbeheerders op regelmatige basis rapporteren om de voortgang op die manier te bewaken. De VREG specificeert bovendien de oplevering van een eerste rapport tegen 1 augustus 2025, met daarin inbegrepen een marktgedragen implementatievoorstel.

Artikel 18.8

“8. De methoden inzake transmissie- en distributietarieven stimuleren de transmissiesysteembeheerders en distributiesysteembeheerders tot de meest kostenefficiënte exploitatie en ontwikkeling van hun netten, inclusief door de aankoop van diensten. Daartoe nemen de regulerende instanties de relevante kosten, met inbegrip van kosten in verband met anticiperende investeringen, in aanmerking en nemen zij deze op in de transmissie- en distributietarieven, en stellen zij waar passend prestatiedoelstellingen vast teneinde de transmissiesysteembeheerders en distributiesysteembeheerders te stimuleren om de algehele systeemefficiëntie in hun netten te verbeteren, inclusief door middel van energie-efficiëntie, het gebruik van flexibiliteitsdiensten en de uitrol van slimme netten en intelligente bemetering.”

De kosten m.b.t. de exploitatie en ontwikkeling van distributienetten, inclusief de aankoop van diensten, worden, in zoverre zij beantwoorden aan de criteria inzake het redelijk karakter van kosten, door de VREG beschouwd als operationele endogene kosten en kunnen bijgevolg door de distributienetbeheerder gerecupereerd worden via de periodieke distributienettarieven.

²⁹ <https://over.fluvius.be/sites/fluvius/files/2024-02/onderzoek-naar-time-of-use-tarieven-en-injectie.pdf>

Het inkomstenplafond geldt voor het geheel van endogene kosten, bestaande uit afschrijvingen, kosten van het geïnvesteerde kapitaal en operationele kosten. De algemene efficiëntieprikkels die uit het inkomstenplafond voortvloeien (cf. supra), inclusief de stimulans voor efficiëntiewinst o.b.v. ‘frontier shift’, zijn bijgevolg van toepassing op het geheel van endogene kosten. De distributienetbeheerder wordt op die manier gestimuleerd om op de meest kostenefficiënte wijze zijn netten te verbeteren en hierbij de optimale afweging te maken tussen investeringen en operationele uitgaven, zoals het inzetten van flexibiliteit, de uitrol van slimme netten, etc.

II.4.2 Conformiteit met Energiedecreet

De Vlaamse decreetgever heeft een aantal beleidsrichtsnoeren ingevoerd waarmee de VREG rekening moet houden bij het opstellen van de tariefmethodologie (en de goedkeuring van de distributienettarieven).

Hierna worden de richtsnoeren van artikel 4.1.32, §1 van het Energiedecreet één voor een weergegeven, met duiding en verwijzingen naar de tariefmethodologie.

Richtsnoer 1°

“1° de tariefmethodologie is volledig en transparant, zodat het voor de distributienetbeheerders mogelijk is om hun tariefvoorstellen op basis van de tariefmethodologie op te stellen. Ze bevat de elementen die verplicht zijn in het tariefvoorstel. Ze definieert rapporteringsmodellen die de distributienetbeheerders moeten gebruiken;”

Dit richtsnoer vertaalt het Europeesrechtelijke principe van de volledigheid en transparantie van de tariefmethodologie naar nationaal recht.

Op grond van het transparantiebeginsel leggen de Vierde Elektriciteitsrichtlijn en de Derde Aardgasrichtlijn expliciet de openbaarmaking van de besluiten van de regulerende instanties op. De VREG publiceert op zijn website de toepasselijke tariefmethodologie, het geheel van de stukken met betrekking tot het overleg met de distributienetbeheerders en alle documenten die hij nuttig acht voor de motivering van zijn beslissing betreffende de tariefmethodologie.³⁰

<https://www.vreg.be/nl/tariefmethodologie-2025-2028>

Ook inzake de goedkeuring van tariefvoorstellen zijn er publicatieverplichtingen voorzien in het Energiedecreet.³¹ De VREG voldoet hieraan via zijn website:

<https://www.vreg.be/nl/nettarieven>

Het transparantiebeginsel van de regulator heeft beperkingen. De VREG is bij de openbaarmaking van zijn beslissingen inzake tarieven gehouden de vertrouwelijkheid van commercieel gevoelige informatie in acht te nemen van bijvoorbeeld distributienetbeheerders, leveranciers of netgebruikers.³² De VREG neemt daarnaast ook de vertrouwelijkheid van informatie met een persoonlijk karakter in acht.

³⁰ Art. 4.1.31, §4 Energiedecreet.

³¹ Art. 4.1.33, §5 Energiedecreet.

³² Art. 4.1.31, §4 Energiedecreet.

De volledigheid van de tariefmethodologie betekent niet dat deze mechanisch toepasbaar moet zijn. De tariefmethode laat ruimte voor appreciaties door de energieregulator, in de uitoefening van zijn discretionaire bevoegdheid inzake nettarieven.

Niet alleen de tariefmethodologie zelf moet volledig zijn, ook de motivering ervan. De door de regulerende instantie genomen besluiten worden volledig gemotiveerd en verantwoord, teneinde door de rechter te kunnen worden getoetst.³³ De motivering van de tariefmethodologie is terug te vinden in de tariefmethodologie zelf en de bijlagen, het consultatiedocument³⁴, het consultatieverslag³⁵, de vorige tariefmethodologie 2021-2024³⁶ en alle begeleidende documenten bij de vorige tariefmethodologie.

De documenten houdende de tariefmethodologie 2025-2028 bevatten de elementen die verplicht zijn in de tariefvoorstellen. De rapporteringsmodellen die de distributienetbeheerders moeten gebruiken vormen bijlagen bij het hoofddocument van de tariefmethodologie.

Richtsnoer 2°

“2° onverminderd de mogelijkheid om conform artikel 4.1.33, § 4, de tariefmethodologie tussentijds te herzien, stelt de tariefmethodologie het aantal jaren vast van de reguleringsperiode die aanvangt op 1 januari van het jaar dat volgt op het jaar waarin de VREG de tariefmethodologie heeft vastgesteld;”

Dit richtsnoer is louter van procedurele aard. Het richtsnoer bepaalt dat een standaard reguleringsperiode – waarvan de regulator zelf in de methodologie de duur dient te bepalen – begint op 1 januari, in het belang van de duidelijkheid voor de rechtsonderhorigen, maar dit onverminderd de bevoegdheid van de regulator om tussentijds de methodologie te herzien of aanpassingen door te voeren.

De tariefmethodologie 2025-2028 die met deze beslissing wordt vastgesteld, bestrijkt een reguleringsperiode van vier jaar en vat aan op 1 januari 2025.

Richtsnoer 2°/1

“2° /1 de tariefmethodologie zorgt ervoor dat het niet mogelijk is dat meermaals aardgas- of elektriciteitsdistributienettarieven worden aangerekend voor hetzelfde gebruik van het aardgasdistributienet of elektriciteitsdistributienet;”

De VREG heeft naar aanleiding van de invoering van dit richtsnoer een consultatie georganiseerd.³⁷ Van deze consultatie (CONS-2021-04³⁸) werd een consultatieverslag³⁹ opgemaakt (RAPP-2021-16⁴⁰). De consultatie heeft geleid tot een aantal aanpassingen van de tariefmethodologie 2021-2024. Voor de verenigbaarheid met richtsnoer 2°/1 wordt er dus verwezen naar die tariefmethodologie én naar de tariefmethodologie 2025-2028 die met deze

³³ Zie bijvoorbeeld artikel 60, lid 7 Vierde Elektriciteitsrichtlijn.

³⁴ <https://www.vreg.be/sites/default/files/document/cons-2024-02.pdf>

³⁵ <https://www.vreg.be/nl/document/rapp-2024-14>

³⁶ <https://www.vreg.be/nl/tariefmethodologie-2021-2024>

³⁷ Consultatiedocument (CONS-2021-04) van de VREG van 25 juni 2021 met betrekking tot de wijziging van de tariefmethodologie 2021-2024.

³⁸ <https://www.vreg.be/sites/default/files/document/cons-2021-04.pdf>

³⁹ Consultatieverslag (RAPP-2021-16) van de VREG van 8 oktober 2021 over de consultatie CONS-2021-04 met betrekking tot de wijziging van de tariefmethodologie 2021-2024.

⁴⁰ https://www.vreg.be/sites/default/files/document/rapp-2021-16_consultatieverslag_cons-2021-04.pdf

beslissing wordt vastgesteld, daar de bepalingen ongewijzigd blijven voor de nieuwe reguleringsperiode.

Richtsnoer 3°

“3° de criteria voor de verwerping van kosten zijn niet-discriminerend en transparant;”

De VREG verwerpt de kosten wanneer ze onredelijk zijn. Het redelijk karakter van de kosten bepaalt de VREG aan de hand van vier criteria. Die criteria zijn op gelijke wijze van toepassing op de distributienetbeheerders, waardoor aan het discriminatieverbod is voldaan. Daarnaast worden de criteria een voor een toegelicht in de tariefmethodologie, waardoor ze transparant zijn.

Richtsnoer 4°

4° de tarieven zijn niet-discriminerend en proportioneel;

De bepalingen omtrent klantengroepen, tariefstructuur en verdeelsleutels in de tariefmethodologie waarborgen dat de tarieven niet-discriminerend en proportioneel zijn.

Wanneer nettarieven worden bepaald (al dan niet met onderscheid tussen netgebruikers), moeten zij objectief c.q. stelselmatig worden toegepast, zonder subjectieve afwijkingen toe te laten voor een bepaalde netgebruiker. Het feit dat distributienettarieven onderscheid maken tussen groepen netgebruikers, vormt evenwel geen discriminatie, aangezien daartoe telkens een objectieve en redelijke verantwoording bestaat.

Het is ook inherent aan de tarifaire controle dat keuzes worden gemaakt om de kosten van de netbeheerders op basis van bepaalde ‘tariefdragers’ aan te rekenen. Men kan nl. de kosten verdelen aan de hand van parameters zoals het verbruik, de productie, maar ook de capaciteit, de lokalisering van het afnamepunt, enzovoort. Die keuzes - wie zal bijdragen en op basis van welke tariefdrager - zijn discretionaire keuzes van de regulator. Uiteraard moeten ze objectief en transparant zijn. Het is echter fundamenteel onjuist te stellen dat elke netgebruiker op een identieke manier zou moeten worden behandeld. Niet enkel is het juridisch niet verplicht. Het is ook materieel onmogelijk.

Als voorbeeld kan de differentiatie in functie van het type meter aangehaald worden van de netgebruikers aangesloten op het laagspanningsnet.⁴¹ Daar waar bij netgebruikers met piekmetering de ‘gemiddelde maandpiek’ gebruikt wordt, wordt voor de aanrekening van het tarief Netgebruik aan netgebruikers met een analoge meter, de tariefdrager kWh behouden én een vaste term gebruikt die gelijk is aan de minimale bijdrage in de netkosten die netgebruikers met piekmetering betalen via de minimumwaarde van 2,5 kW, vervat in de tariefdrager ‘gemiddelde maandpiek’.

Analoge meters beschikken over beperktere functionaliteiten dan meters die een piekmetering toelaten (waaronder digitale meters). Er zijn slechts weinig tariefdragers adequaat bevonden voor de aanrekening van de distributienetkosten aan netgebruikers met een analoge meter, terwijl bv. een digitale meter die mogelijkheden wel biedt.

---

⁴¹ Par. 4.1.13 (zienswijze 13) van het consultatieverslag (RAPP-2020-17) van de VREG van 13 augustus 2020 over de consultatie CONS-2020-03 met betrekking tot het ontwerp van tariefmethodologie voor de reguleringsperiode 2021-2024.

Het differentiëren van de tariefstructuur op basis van het type meetinstallatie is een objectief criterium van onderscheid en dus principieel toegestaan, mits dit criterium voor differentiatie tussen netgebruikers weliswaar ook voldoet aan de decretale definitie van “klantengroep”⁴². Dat is hier inderdaad het geval. Het Energiedecreet laat een onderscheiden behandeling o.m. toe op basis van het type meetinstallatie.

Richtsnoer 5°

“5° de tarieven zijn een afspiegeling van de werkelijk gemaakte kosten, voor zover deze overeenkomen met die van een efficiënte vergelijkbare entiteit of activiteit;”

Met de tariefmethodologie streeft de VREG een tweeledig doel na. Enerzijds zorgt de VREG ervoor dat de distributienetbeheerders over voldoende middelen beschikken om hun wettelijke taken als net- en databeheerder uit te voeren, in het bijzonder met het oog op hun cruciale rol in de energietransitie. Anderzijds waakt ze erover dat distributienetgebruikers niet meer nettarieven betalen dan nodig, nu en in de toekomst. De VREG stimuleert de distributienetbeheerders daartoe tot een efficiënte en kwaliteitsvolle bedrijfsvoering.

De tarieven vormen een afspiegeling van de werkelijk gemaakte kosten, aangezien de tarieven worden bepaald op basis van de door de VREG toegelaten of verworpen exogene en endogene kosten van de distributienetbeheerders. De VREG bepaalt voor de exogene en endogene kosten apart en via de nodige formules het inkomen dat de distributienetbeheerders via de tarieven kan ontvangen om die kosten te dekken.

Daarnaast zet de tariefmethodologie in op een efficiënte kostenbeheersing, want de distributienetbeheerders kunnen de endogene kosten beïnvloeden. De Tariefmethodologie 2025-2028 bouwt verder op de inkomstenregulering die de VREG in de tariefmethodologieën voor de voorgaande reguleringsperiodes hanteerde. De plafonnering van de inkomsten uit distributienettarieven geeft aan de distributienetbeheerder een stimulans tot kostenefficiënt net- en databeheer waarbij het inkomstenplafond wordt gebaseerd op een maatstafregulering die de kostenevolutie van de individuele distributienetbeheerder in de afgelopen jaren vergelijkt met de gemiddelde evolutie van de sector in zijn geheel.

Bovenop de voormelde maatstafregulering wordt in de tariefmethodologie 2025-2028, net als in de tariefmethodologie 2021-2024, ingezet op een bijkomende stimulans voor efficiëntiewinst o.b.v. een ‘frontier shift’. De ‘frontier shift’ weerspiegelt de productiviteitsverbeteringen die de meest efficiënte ondernemingen kunnen bereiken, vnl. door technologische vooruitgang.

Zie verder ook de bespreking in deze beslissing onder tarifair richtsnoer 9° uit het Energiedecreet, dat stelt dat de vergoeding van in de gereguleerde activa geïnvesteerde kapitalen de distributienetbeheerder moet toelaten om de noodzakelijke investeringen te doen voor de uitoefening van zijn opdrachten en een toegang tot kapitaal mogelijk moet maken.

Richtsnoer 6°

“6° de tarieven strekken ertoe een juist evenwicht te bieden tussen de kwaliteit van de gepresteerde diensten en de prijzen die door de netgebruikers worden gedragen. Dit wordt door de VREG onder andere gecontroleerd door middel van een vergelijking met distributienetactiviteiten in de andere gewesten en de buurlanden;”

---

⁴² Art. 1.1.3, 74°/1, Energiedecreet.

Naast efficiëntieprikkels omvat de tariefmethodologie 2025-2028 ook kwaliteitsprikkels die tot doel hebben om de kwaliteit van de dienstverlening door de distributienetbeheerder financieel te stimuleren.⁴³ In de tariefmethodologie 2025-2028 wordt de zero-sum kwaliteitsprikkel en de specifieke financiële stimuli uit de tariefmethodologie 2021-2024 vervangen door financiële incentives op basis van zes kwaliteitsindicatoren.

Deze kwaliteitsindicatoren zijn:

- de frequentie en duur van onderbrekingen;
- de tijdige offertering en realisatie van aansluitingen;
- de volledige en tijdige communicatie van meetgegevens;
- het vermijden en tijdig oplossen van geblokkeerde toegangspunten;
- de klantentevredenheid;
- innovatieve projecten met het oog op de energietransitie.

De verwerking van de kwaliteitsprikkel in het toegelaten inkomen van de distributienetbeheerders wordt op een overeenkomstige wijze aangepast. In de reguleringsperiode 2021-2024 omvat de kwaliteitsprikkel een budgetneutrale herverdeling van het toegelaten inkomen tussen de distributienetbeheerders onderling. Dit gebeurt op basis van de geleverde prestaties in de referentieperiode 2017-2019 en onder de vorm van een percentage van het basisgedeelte van het toegelaten inkomen voor endogene kosten dat vastligt voor de gehele reguleringsperiode. In het ontwerp van tariefmethodologie 2025-2028 is de kwaliteitsprikkel niet langer budgetneutraal en wordt deze jaarlijks bepaald op basis van de prestaties die de distributienetbeheerders vanaf 2025 leveren. De kwaliteitsprikkel wordt onder de vorm van een absoluut bedrag, uitgedrukt in euro, verwerkt in de aanvullende endogene termen binnen het toegelaten inkomen voor endogene kosten.

Er kan verder verwezen worden naar zienswijze 48 (par. 4.8.2) van het consultatieverslag (RAPP-2024-14) van de VREG van 21 juni 2024 over de consultatie CONS-2024-02 met betrekking tot het ontwerp van tariefmethodologie voor de reguleringsperiode 2025-2028.

Richtsnoer 7°

“7° de verschillende tarieven worden gevormd op basis van een uniforme structuur op het grondgebied dat de distributienetbeheerder beheert;”

Aan dit richtsnoer wordt in de huidige tariefmethodologie tegemoetgekomen, doordat de tariefstructuur uniform is voor het ganse Vlaamse Gewest.

Richtsnoer 8°

“8° in geval van fusie of wijzigingen van distributienetbeheerders kunnen tot het einde van de op het moment van die fusie of van die wijzigingen lopende evenals de daaropvolgende reguleringsperiode in elke geografische zone verschillende tarieven verder worden toegepast;”

De periodieke distributienettarieven zijn uniform voor het gehele netgebied van de distributienetbeheerder, tenzij de VREG oordeelt dat er regionaal objectiveerbare verschillen

---

⁴³ Par. 6.1.3.3 van het consultatiedocument (CONS-2024-02) van de VREG van 28 maart 2024 met betrekking tot het ontwerp van tariefmethodologie voor de reguleringsperiode 2025-2028.

zijn⁴⁴ of de VREG beslist om overgangsmaatregelen in het kader van een fusie of splitsing van de distributienetbeheerder (cfr. bijlage 3 van de tariefmethodologie 2025-2028) toe te passen.

Bijlage 3 van de tariefmethodologie 2025-2028 is van toepassing voor fusies en splitsingen van distributienetbeheerders die ingaan tijdens de reguleringsperiode 2025-2028 en door de VREG bekrachtigd worden middels een wijziging van de aanwijzingsbeslissing van de betreffende distributienetbeheerders.

De VREG zal zo snel als mogelijk nadat de fusie, gehele of partiële splitsing voltrokken is, de nieuwe distributienettarieven voor de deelnemende distributienetbeheerders toepassen. Indien aangewezen, kunnen als overgangsmaatregel tijdelijk de distributienettarieven overeenkomstig de netgebieden en distributienetbeheerders van vóór de transactie, toegepast worden. De VREG kan de overgangstermijn eenmaal verlengen, alleen na gemotiveerd verzoek hiertoe door de deelnemende distributienetbeheerders aan de VREG overgemaakt binnen de 30 kalenderdagen nadat de fusie of splitsing is voltrokken en nadat de VREG dit verzoek heeft beoordeeld en al dan niet temporeel geheel of gedeeltelijk heeft aanvaard. De VREG kan dan beslissen om de overgangstermijn te verlengen.

Indien de toepassing van de bepalingen in bijlage 3 van de tariefmethodologie leidt tot significante tariefschokken, kan de VREG nadere overgangsmaatregelen bepalen.

Richtsnoer 9°

“9° de vergoeding van in de gereguleerde activa geïnvesteerde kapitalen moet de distributienetbeheerder toelaten om de noodzakelijke investeringen te doen voor de uitoefening van zijn opdrachten en maakt een toegang tot kapitaal mogelijk;”

Het reguleringsmodel van de VREG gaat niet uit van een cost-plus model waarbij de winstmarge van de distributienetbeheerder vooraf wordt gegarandeerd, als zou het een risicoloze investering zijn voor de investeerder.⁴⁵ Er wordt gebruik gemaakt van een toegelaten inkomen voor endogene kosten uit distributienettarieven, afgestemd op de werkelijke kosten en kostenevoluties, waaruit de distributienetbeheerder door eigen beheer en prestaties (kosten en opbrengsten) zijn overeenstemmende en zelf behaalde winstmarge zal afleiden en ontvangen. De keuze voor een normatieve gewogen gemiddelde kapitaalkost (wacc), gemotiveerd in par. 2.1 van de bijlage 2 van het geconsulteerde voorstel voor de tariefmethodologie 2025-2028, past volledig bij dergelijk reguleringsmodel. Zoals uiteengezet in het consultatieverslag (RAPP-2024-14) bij de tariefmethodologie 2025-2028⁴⁶, wordt binnen dergelijke normatieve aanpak de kapitaalkostvergoeding bepaald uitgaande van een efficiënte distributienetbeheerder, o.b.v. objectieve cijfers die niet rechtstreeks beïnvloed zijn door de Vlaamse distributienetbeheerders zelf. Dergelijke aanpak veronderstelt bijgevolg niet dat de voorziene kapitaalkostvergoeding een exacte weerspiegeling vormt van de werkelijke kapitaalkosten van de gereguleerde onderneming. Hetzelfde geldt voor de onderliggende bouwstenen zoals de vergoeding voor het eigen vermogen.

De VREG veronderstelt in zijn normatieve berekening van de wacc een verhouding van vreemd vermogen t.o.v. totaal vermogen (gearing) van 60%. Die verhouding is analoog aan de vorige reguleringsperioden en is, volgens onder meer de kredietbeoordelingsmethodologie van Moody's,

---

⁴⁴ Par. 6.3 Tariefmethodologie 2025-2028.

⁴⁵ Par. 4.1.9 (zienswijze 9) van het consultatieverslag (RAPP-2024-14) van de VREG van 21 juni 2024 met betrekking tot het ontwerp van tariefmethodologie voor de reguleringsperiode 2025-2028.

⁴⁶ Par. 4.1.5 en 4.1.6 (zienswijzen 5 en 6) van het consultatieverslag (RAPP-2024-14) van de VREG van 21 juni 2024 met betrekking tot het ontwerp van tariefmethodologie voor de reguleringsperiode 2025-2028.

consistent met de gearing van een efficiënte netbeheerder met een kredietwaardigheid 'A3'. Die veronderstelling is echter geenszins een verplichting voor de distributienetbeheerders. Het staat hen vrij te kiezen hoe zij zich financieren. De VREG stimuleert hen via de tariefmethodologie enkel om dat op een efficiënte wijze te doen.

De VREG hanteert de visie dat het binnen het kader van een normatieve wacc weinig relevant is om een oordeel te vormen over de afzonderlijke bouwstenen van de wacc zonder globaal oordeel over de uiteindelijke wacc.

Het is essentieel dat de kapitaalkostvergoeding in zijn geheel, net als de tariefmethodologie in zijn geheel, de distributienetbeheerders toelaat om noodzakelijke investeringen uit te voeren en ook de toegang tot kapitaal mogelijk te maken (cf. randnummer 6 van de bijlage 2 van het geconsulteerde voorstel van de tariefmethodologie 2025-2028). Om die redenen heeft de VREG onderzocht of de kredietbeoordeling van de Vlaamse distributienetbeheerders op een voldoende niveau blijft gegeven de bepalingen in zijn geconsulteerde voorstel voor de tariefmethodologie 2025-2028. Hiervoor baseert de VREG zich op de kredietbeoordelingsmethode van Moody's voor gereguleerde elektriciteits- en gasnetbeheerders, gebruik makende van een financieel model dat door de VREG werd ontwikkeld. Dit financieel model laat onder meer toe om de kredietwaardigheid van de elektriciteits- en aardgasdistributienetbeheerders in hun geheel te beoordelen, naar analogie met de methode die in de kredietbeoordeling door Moody's wordt toegepast. The Brattle Group bevestigt in zijn rapport dat de VREG de ratingmethode van Moody's correct in zijn financieel model heeft geïntegreerd. Ook de wijze waarop de VREG onderzoekt dat de bepalingen in de tariefmethodologie 2025-2028 voldoende zijn – o.m. uitgaande van een notionele kapitaalstructuur en gebruik makende van de ratingmethode van Moody's – wordt door The Brattle Group als redelijk beoordeeld en consistent met de praktijk die door andere regulatoren wordt toegepast.

De VREG heeft samen met The Brattle Group a.d.h.v. het voormelde model zogenaamde 'financeability tests' uitgevoerd om na te gaan of de bepalingen in de tariefmethodologie 2025-2028, waaronder de vastgestelde wacc en 'frontier shift' productiviteitsverbetering, de distributienetbeheerders toelaten om de kredietbeoordeling te behouden die verondersteld werd ter bepaling van de normatieve wacc. In de analyse werden verschillende scenario's m.b.t. de werkelijke kost voor vreemd vermogen van Fluvius doorgerekend. Het onderzoek van de VREG toonde aan dat, mede rekening houdende met de robuustheidstesten, de bepalingen in de tariefmethodologie 2025-2028 toelaten dat de kredietbeoordeling van de Vlaamse distributienetbeheerders op een voldoende niveau blijft.

Bovenstaande conclusie impliceert dat de vastgestelde wacc de distributienetbeheerders toelaat om zich aan marktconforme voorwaarden te financieren en om een adequate kredietbeoordeling te behouden. Bovendien toont de conclusie ook aan dat de distributienetbeheerders in staat moeten zijn om de noodzakelijke investeringen uit te voeren, aangezien de vooropgestelde investeringsbudgetten van de distributienetbeheerders in het financieel model geïntegreerd werden.

Richtsnoer 10°

"10° de kosten voor de openbardienstverplichtingen die worden opgelegd door of krachtens het decreet, en die niet worden gefinancierd door belastingen, taksen, subsidies, bijdragen en heffingen, worden op een transparante en niet-discriminerende wijze verrekend in de tarieven na controle door de VREG;"

De netto-kosten verbonden aan de openbaredienstverplichtingen van de distributienetbeheerders (en de transmissienetbeheerder) worden door de VREG desgevallend op transparante en niet-discriminerende wijze in de nettarieven verrekend. Netto-kosten, omdat de distributienetbeheerders voor bepaalde openbaredienstverplichtingen ook inkomsten kunnen ontvangen.⁴⁷

Ook de (kosten van de) openbaredienstverplichtingen die weliswaar een algemene grondslag hebben in het Energiedecreet, doch waarvan de precieze regeling nader in het Energiebesluit is opgenomen, vallen onder het richtsnoer in art. 4.1.32, §1, 10° Energiedecreet. Deze openbaredienstverplichtingen worden immers “krachtens” het Energiedecreet opgelegd.

De netto-ODV-kosten met een voor de distributienetbeheerder exogeen karakter⁴⁸ worden volgens de tariefmethodologie 2025-2028 na controle op juistheid één op één doorgerekend in de distributienettarieven. Dit aangezien de distributienetbeheerder geen invloed op deze kosten kan uitoefenen, waardoor een efficiëntieprikkel niet zinvol is of hem net zou beletten om aan de ODV te kunnen voldoen. Voor de ODV-kosten waarop de distributienetbeheerder wel controle kan hebben (endogene kosten)⁴⁹, wordt a.d.h.v. een incentiveregulering aan de distributienetbeheerder een stimulans gegeven om efficiënt met deze kosten om te gaan. Hiernaast voorziet de tariefmethodologie ook criteria⁵⁰ die de VREG moeten toelaten om onredelijke kosten van de distributienetbeheerder te kunnen verwerpen.

Richtsnoer 11°

“11° de tariefmethodologie bepaalt de nadere regels voor de integratie en controle van de gestrande kosten, die bestaan uit de lasten voor het niet-gekapitaliseerde aanvullend pensioen of het pensioen van de publieke sector, die worden betaald aan personeelsleden die een gereguleerde distributieactiviteit hebben verricht, die verschuldigd zijn krachtens statuten, collectieve arbeidsovereenkomsten of andere voldoende geformaliseerde overeenkomsten, die werden goedgekeurd vóór 30 april 1999, of die worden betaald aan hun rechthebbenden of vergoed aan hun werkgever door een distributienetbeheerder, die in de tarieven kunnen worden opgenomen;”

De distributienetbeheerder wordt geconfronteerd met een aantal exogene kosten waarop hij geen impact heeft. Om het onderscheid te maken tussen de exogene en endogene kosten, beoordeelt de VREG de mate waarin de kosten al dan niet door de distributienetbeheerders beïnvloed kunnen worden of al dan niet binnen hun invloedssfeer liggen. De VREG maakt daarbij ook de afweging of het zinvol en mogelijk is om een bevorderende regulering op deze kosten toe te passen. De exogene kosten worden door de distributienetbeheerder doorgerekend via de periodieke distributienettarieven, zonder winstmarge.

De exogene kosten zijn degene zoals opgesomd in Tabel 3⁵¹ van de tariefmethodologie 2025-2028. Een van de kosten die worden opgesomd in de voormelde Tabel 3, zijn de lasten voor het niet-gekapitaliseerd aanvullend pensioen of het pensioen van de publieke sector, die worden betaald aan personeelsleden die een gereguleerde aardgas- en/of elektriciteitsdistributieactiviteit hebben verricht, die verschuldigd zijn krachtens statuten, collectieve arbeidsovereenkomsten of andere voldoende geformaliseerde overeenkomsten, die

---

⁴⁷ Bijvoorbeeld door de verkoop van de door hun opgekochte GSC/WKC op de certificatenmarkt aan leveranciers.

⁴⁸ Par. 4.3 Tariefmethodologie 2025-2028.

⁴⁹ Par. 4.2 Tariefmethodologie 2025-2028.

⁵⁰ Par. 4.2.4.1 Tariefmethodologie 2025-2028.

⁵¹ Par. 4.3 Tariefmethodologie 2025-2028.

werden goedgekeurd vóór 30 april 1999, of die worden betaald aan hun rechthebbenden of vergoed aan hun werkgever door een distributienetbeheerder (zie Tabel 3, nummer 3).

In de tariefstructuur worden de kosten die vermeld worden in richtsnoer 11 toegewezen aan een specifieke tariefcomponent volgens de principes in Tabel 12⁵² (elektriciteit) en Tabel 18⁵³ (aardgas) van de tariefmethodologie 2025-2028. De kosten worden meer bepaald toegewezen aan een specifieke toeslag.

Richtsnoer 12°

“12° de tariefmethodologie bepaalt de wijze van vaststelling van de positieve of negatieve saldi van de kosten, vermeld in 10° en 11°, en andere kosten of inkomsten die worden gerecupereerd of teruggegeven via de tarieven;”

Een regulatorisch saldo is een tarifair tekort (positieve waarde) of overschot (negatieve waarde) voor de distributienetbeheerder, ontstaan door verschillen tussen verwachtingen (ex-ante) en realiteit (ex-post) over bijvoorbeeld kosten, opbrengsten of de evolutie van de inflatie. De saldi worden in de tariefmethodologie strikt gedefinieerd en zijn vanuit hun context altijd ten laste van de distributienetgebruikers.

In de tariefmethodologie worden de regulatorische saldi besproken.⁵⁴ De verschillende types van regulatorische saldi worden bijvoorbeeld besproken.⁵⁵ Er wordt onder meer dieper ingegaan op de wijze waarop de regulatorische saldi worden bepaald in het geval van gewijzigde periodieke distributienettarieven gedurende het jaar⁵⁶ en op de snelheid waarmee de regulatorische saldi in het budget voor exogene kosten worden afgebouwd⁵⁷.

Richtsnoer 13°

“13° de productiviteitsinspanningen die aan de distributienetbeheerders worden opgelegd mogen op korte en op lange termijn noch de veiligheid van personen en goederen noch de continuïteit van de levering in het gedrang brengen;”

Hiervoor wordt verwezen naar de motivering onder richtsnoer 9° in deze beslissing.

Richtsnoer 14°

“14° de kruissubsidiëring tussen gereguleerde en niet-gereguleerde activiteiten is niet toegestaan;”

Kruissubsidiëring tussen gereguleerde en niet-gereguleerde activiteiten zou ingaan tegen de vereiste dat nettarieven kostenreflectief zijn, zoals bepaald in de Elektriciteitsverordening⁵⁸ en het Energiedecreet⁵⁹. Hetzelfde geldt voor kruissubsidiëring tussen gereguleerde activiteiten onderling. Wanneer bepaalde afnemers aardgas zouden afnemen en daarvoor nettarieven zouden betalen die daarna deels worden aangewend ter financiering van de elektriciteitsdistributie, zou dat ook

---

⁵² Par. 6.2.2 Tariefmethodologie 2025-2028

⁵³ Par. 6.4.2 Tariefmethodologie 2025-2028.

⁵⁴ Par. 5.3 Tariefmethodologie 2025-2028.

⁵⁵ Par. 5.3.1 Tariefmethodologie 2025-2028.

⁵⁶ Par. 5.3.2 Tariefmethodologie 2025-2028.

⁵⁷ Par. 5.3.3 Tariefmethodologie 2025-2028.

⁵⁸ Art. 18(1) Elektriciteitsverordening.

⁵⁹ Art. 4.1.32, §1, 5° Energiedecreet.

neerkomen op discriminatie, verboden krachtens de Grondwet⁶⁰, de Elektriciteitsverordening⁶¹ en het Energiedecreet⁶². Zij zouden dan bijvoorbeeld voor een gelijk volume afgenomen elektriciteit verhoudingsgewijs meer kosten voor de distributie van elektriciteit betalen dan zij die enkel elektriciteit afnemen.

Hiertoe heeft de VREG de verplichtingen en maatregelen ingevoerd die opgelijst staan in paragrafen 8.6 en 8.7 van de tariefmethodologie 2025-2028. Zo wordt o.a. de distributienetbeheerder voor de rapportering in het kader van de tariefmethodologie verplicht tot het bijhouden van een gescheiden boekhouding en dient de werkmaatschappij jaarlijks een methodenota over het voorbije kalenderjaar in te dienen bij de VREG die moet aantonen dat er een correcte kostenallocatie wordt uitgevoerd.

De tariefmethodologie 2025-2028 voorziet in paragraaf 5.2.6 van het hoofddocument en de Bijlage 11 ook een correctie voor de meerwaarde op de gereguleerde vaste activa ingebracht in Wyre, om het verbod op kruissubsidiëring tussen gereguleerde en niet-gereguleerde activiteiten te waarborgen. Er kan in dat verband ook nog verwezen worden naar de zienswijzen over Wyre in par. 4.9 van het consultatieverslag van de VREG over de tariefmethodologie 2025-2028.

Richtsnoer 15°

“15° de tariefmethodologie moedigt de distributienetbeheerders aan om hun efficiëntie te verbeteren, de integratie van de markt en de bevoorradingszekerheid te bevorderen en aan onderzoek en ontwikkeling te doen die nodig zijn voor hun activiteiten. Daarbij wordt onder andere rekening gehouden met de uitvoering van hun investeringsplannen;”

De tariefmethodologie 2025-2028 bouwt verder op de inkomstenregulering die de VREG in de tariefmethodologieën voor de voorgaande reguleringsperiodes hanteerde. De plafonnering van de inkomsten uit distributienettarieven geeft aan de distributienetbeheerder een stimulans tot kostenefficiënt net- en databeheer waarbij het inkomstenplafond wordt gebaseerd op een maatstafregulering die de kostenevolutie van de individuele distributienetbeheerder in de afgelopen jaren vergelijkt met de gemiddelde evolutie van de sector in zijn geheel. Bovenop de voormelde maatstafregulering wordt in de tariefmethodologie 2025-2028, net als in de tariefmethodologie 2021-2024, ingezet op een bijkomende stimulans voor efficiëntiewinst o.b.v. een ‘frontier shift’. De ‘frontier shift’ weerspiegelt de productiviteitsverbeteringen die de meest efficiënte ondernemingen kunnen bereiken, vnl. door technologische vooruitgang.

Naast efficiëntieprikkels omvat de tariefmethodologie 2025-2028 ook kwaliteitsprikkels die tot doel hebben om de kwaliteit van de dienstverlening in de reguleringsperiode 2025-2028 op peil te houden en waar mogelijk te verbeteren. De kwaliteit van dienstverlening van de distributienetbeheerder wordt opgevolgd aan de hand van kwaliteitsindicatoren. In de reguleringsperiode 2025-2028 worden de prestaties voor zes kwaliteitsindicatoren ook financieel gestimuleerd. Deze zes kwaliteitsindicatoren handelen o.a. over het tijdig oplossen van geblokkeerde toegangspunten bij het markt- en databeheer, klantentevredenheid en de uitvoering van innovatieve projecten met het oog op de energietransitie.

Er wordt in dat verband ook verwezen naar wat er is uiteengezet onder Richtsnoeren 5° en 6°.

Richtsnoer 16°

⁶⁰ Art. 10 en 11 Gw.

⁶¹ Art. 18(1) Elektriciteitsverordening.

⁶² Art. 4.1.32, §1, 4° Energiedecreet.

“16° de structuur van de tarieven bevordert het rationeel gebruik van energie en het rationeel gebruik van de infrastructuren;”

In de met de tariefmethodologie 2021-2024 ingevoerde en de in de nieuwe tariefmethodologie 2025-2028 voortgezette nieuwe tariefstructuur voor elektriciteit, worden voor netgebruikers met piekmetering de kosten m.b.t. netgebruik grotendeels aangerekend op basis van capaciteit (kW) en slechts voor een kleiner gedeelte op grond van het verbruik (kWh). Het capaciteitstarief bevordert het rationeel gebruik van de infrastructuur. Met het capaciteitstarief wordt de distributienetgebruiker geprikkeld om zijn verbruik te spreiden en zo het distributienet efficiënt te gebruiken. Bij een hoog piekverbruik, wat niet goed is voor de efficiëntie van het net, betaalt de netgebruiker namelijk meer dan wanneer hij zijn verbruik spreidt. Het capaciteitstarief draagt dus bij tot het rationeel gebruik van het net.

Door de distributienetkosten die niet beïnvloed worden door het netgebruik (zoals openbaardienstverplichtingen, toeslagen en ook een deel van de eigenlijke netkosten) aan te rekenen op basis van het verbruik (kWh), geeft de tariefstructuur ook een bijkomende prikkel tot energie-efficiëntie en elektriciteitsbesparing.

Richtsnoer 17°

“17° de tarieven zijn een realistische weergave van de kostenvoordelen die kunnen voortvloeien uit de aansluiting op en het gebruik van het distributienet door installaties die gebruikmaken van hernieuwbare-energiebronnen en gedistribueerde opwekking;”

Zelfverbruik⁶³ wordt uiteraard niet getarifeerd. Er worden bovendien geen injectietarieven aangerekend aan prosumanten met een digitale meter. In dat verband zetten de distributienetbeheerders het onderzoek naar elektriciteitsdistributienettarieven voor injectie, dat cfr. de bepalingen in de tariefmethodologie 2021-2024⁶⁴ gestart is in de reguleringsperiode 2021-2024, verder. Tijdens de reguleringsperiode 2025-2028 evalueren zij op basis van bijkomende meetgegevens en nieuwe inzichten of het opportuun en (technisch) mogelijk is om de huidige elektriciteitsdistributienettarieven voor injectie bij te sturen. Zij rapporteren op regelmatige basis en binnen de door de VREG vooropgestelde termijn hun bevindingen aan de VREG.⁶⁵

Richtsnoer 18°

“18° de tarieven weerspiegelen de kostenbesparingen in distributienetten die worden behaald vanuit maatregelen die passen binnen het vraagzijdebeheer en kunnen een dynamische prijsstelling voor afnemers ondersteunen;”

De kosten m.b.t. netgebruik voor afname worden bij alle netgebruikers met piekmetering hoofdzakelijk aangerekend via tariefdragers gerelateerd aan capaciteit: hetzij via toegangsvermogen (kVA) en maandpiek (kW), hetzij via de gemiddelde maandpiek (kW). Dit draagt bij tot een kostenreflectieve tariefstructuur. De netkosten van de distributienetbeheerder worden immers in hoofdzaak gedreven door het vermogen waarop de netgebruiker een beroep doet eerder dan de hoeveelheid energie die hij van het net afneemt. Kostenreflectiviteit impliceert dat de tarieven de kosten weerspiegelen die de netgebruikers veroorzaken op het distributienet. Bijgevolg

⁶³ Zelfverbruik betekent dat je de energie die je zonnepanelen produceren, verbruikt op het moment van de productie. Die energie wordt dan niet in het net geïnjecteerd en verkocht.

⁶⁴ Par. 11.2.3 Tariefmethodologie 2021-2024.

⁶⁵ Par. 6.2.4 Tariefmethodologie 2025-2028.

weerspiegelen de tarieven ook de potentiële baten voor de distributienetbeheerder indien een netgebruiker gestimuleerd wordt om het distributienet efficiënter te gebruiken in ruil voor een lagere factuur.

De distributienetbeheerders zetten daarnaast het onderzoek naar tijdsafhankelijke elektriciteitsdistributietarieven, dat cfr. de bepalingen in par. 11.2.2 van de tariefmethodologie 2021-2024 gestart is in de reguleringsperiode 2021-2024, verder. Tijdens de reguleringsperiode 2025-2028 evalueren zij op basis van bijkomende meetgegevens en nieuwe inzichten of het opportuun en (technisch) mogelijk is om tijdsafhankelijke elektriciteitsdistributietarieven in te voeren, teneinde de kostenreflectieve aanrekening van de netkosten verder te ondersteunen. Zij rapporteren op regelmatige basis en binnen de door de VREG vooropgestelde termijn hun bevindingen aan de VREG, waarvan een eerste maal tegen 1 augustus 2025 met daarin inbegrepen een marktgedragen implementatievoorstel. In dit onderzoek beschouwen de distributienetbeheerders o.a. de interactie tussen tijdsafhankelijke nettarieven en dynamische energieprijzen.

Richtsnoer 19°

“19° de tarieven bevatten geen prikkels die de algehele efficiëntie, inclusief de energie-efficiëntie, aantasten van de productie, de distributie en de levering van elektriciteit of die de marktdeelname van de vraagrespon in verband met balancerings- en nevendiensten kunnen belemmeren;”

Distributienetbeheerders, de beheerder van het plaatselijk vervoernet en de transmissienetbeheerder kunnen activatie- en controletesten uitvoeren op installaties aangesloten op het elektriciteitsdistributienet die ingezet worden als flexibiliteits- of ondersteunende dienst voor het net- of systeembeheer. Hierbij kan de apparatuur op de aan de netbeheerder aangeboden maximale capaciteit getest worden, waarbij een hoge energie-uitwisseling (kW) optreedt met het distributienet. De tijdelijke afnamepieken kunnen zorgen voor een belangrijke impact op de hoogte van de door de distributienetgebruiker te betalen distributietarieven, indien ze een tariefdrager kW hebben. Dit vormt mogelijk een belemmering voor de inzet van dergelijke diensten door netbeheerders.

De VREG legt daarom op dat de impact van dergelijke testen op de afrekening van kW-gebaseerde tarieven geneutraliseerd wordt. De bepaling in de tariefmethodologie 2025-2028 sluit nauw aan bij de bepaling opgenomen in par. 10.2.3 en 11.2.5 van de tariefmethodologie 2021-2024. Het toepassingsgebied wordt echter uitgebreid van diensten geleverd aan de transmissienetbeheerder naar diensten geleverd aan netbeheerders op alle spanningsniveaus, inclusief distributienetbeheerders, dit in navolging van het invoeren van een kader voor ondersteunende diensten en flexibiliteit voor distributienetbeheerders in de Vlaamse regelgeving⁶⁶ en de lopende initiatieven bij de distributienetbeheerders m.b.t. de uitrol van dergelijke marktproducten.

Voor wat betreft de motivatie van de VREG om alleen neutralisaties op te leggen bij controle- en activatietesten, en niet bij alle activaties, verwijst de VREG naar zijn reactie op de zienswijze nr. 40 in het consultatieverslag over de tariefmethodologie 2021-2024.⁶⁷ O.b.v. een analyse van balanceringsdiensten geleverd aan de transmissienetbeheerder concludeerde de VREG toen dat de eerder uitzonderlijke afnamepieken t.g.v. activatie- en controletesten beduidend hoger kunnen zijn

---

⁶⁶ Onder meer via het EMD-decreet, zoals op 31 maart 2021 goedgekeurd in het Vlaams Parlement (<https://docs.vlaamsparlement.be/pfile?id=1683388>) en het Besluit van de Vlaamse Regering van 20 mei 2022 tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010.

⁶⁷ Consultatieverslag (RAPP-2020-17) van de VREG van 13 augustus 2020 over de consultatie CONS-2020-03 met betrekking tot het ontwerp van tariefmethodologie voor de reguleringsperiode 2021-2024.

dan de meer frequente pieken die de effectieve levering van balanceringsdiensten veroorzaken. Omdat netgebruikers momenteel nog geen diensten aan de distributienetbeheerder kunnen leveren, kan de VREG niet vaststellen wat de impact is van activaties in het kader van dergelijke diensten op de aangerekende kW-tarieven in de praktijk. De VREG zal dit opvolgen wanneer deze producten effectief uitgerold worden en zal op basis daarvan de eventuele impact op de bepalingen in de tariefmethodologie beoordelen.

Richtsnoer 20°

“20° de tarieven beletten netbeheerders of energiedetailhandelaren niet systeemdiensten beschikbaar te stellen voor vraagresponmaatregelen en gedistribueerde opwekking op georganiseerde elektriciteitsmarkten, met name:

- a) verschuiven van de belasting van piekperioden naar dalperioden omdat de eindafnemer rekening houdt met de beschikbaarheid van hernieuwbare energie, energie uit warmte-krachtkoppeling en verspreide opwekking;*
- b) energiebesparing vanuit de vraagrespons van verspreide verbruikers door aggregatoren of dienstverleners van flexibiliteit;*
- c) vermindering van de vraag resulterend uit energie-efficiëntiemaatregelen die door aanbieders van energiediensten met inbegrip van bedrijven die energiediensten leveren, zijn genomen;*
- d) de aansluiting op en verdeling van opwekkingsbronnen op lagere spanningsniveaus;*
- e) de aansluiting van opwekkingsbronnen vanuit een locatie dichtbij het verbruik;*
- f) energieopslag;”*

Voor de motivering wordt vooreerst verwezen naar de uitleg bij richtsnoer 19° in deze beslissing.

Daarnaast worden in de tariefmethodologie 2025-2028 twee specifieke tarifaire bepalingen voor vrijstaande stationaire opslagsystemen vastgelegd. Er wordt voorzien in de aanrekening van de tariefcomponenten ‘Openbaredienstverplichtingen’ en ‘Toeslagen’ op basis van netto-afname, en in een gedeeltelijke vrijstelling voor de tariefcomponent ‘Netgebruik’ voor afname.⁶⁸

Richtsnoer 21°

“21° bij de invoering van een capaciteitstarief houden de tarieven rekening met regionaal objectieveerbare verschillen.”

De bevoegdheid van de VREG om de tariefmethodologie vast te stellen, houdt ook de mogelijkheid in om een capaciteitstarief te in te voeren.

De regulator is dus vrij om al dan niet een capaciteitstarief in te voeren, maar als hij daartoe beslist, dan moeten bij de invoering van een dergelijk capaciteitstarief, die tarieven rekening houden met regionaal objectieveerbare verschillen (ROV). Onder paragraaf 6.3 van het hoofddocument van de tariefmethodologie 2025-2028 worden o.m. de criteria besproken voor de identificatie van regionaal objectieveerbare verschillen. De VREG heeft in 2018-2019 m.b.v. deze criteria een onderzoek laten uitvoeren door consultant DNV over de aanwezigheid van mogelijke ROV bij de elektriciteits- en aardgasdistributienetbeheerders in het Vlaamse Gewest en in 2023 een bijkomende analyse uitgevoerd op basis van meer recente data (aangeleverd door de distributienetbeheerders). Er werden geen ROV in de reguleringsperiode 2025-2028 geïdentificeerd op basis van de preliminaire beoordeling aan de hand van de criteria, gebruik makende van de beschikbare gegevens.

---

⁶⁸ Par. 6.1.4.1.7 Consultatiedocument (CONS-2024-02) van de VREG van 28 maart 2024 met betrekking tot het ontwerp van tariefmethodologie voor de reguleringsperiode 2025-2028.

De VREG kan, wanneer hij daar een gegronde reden toe ziet, altijd beslissen om te onderzoeken of een door een belanghebbende nieuw voorgestelde factor of omstandigheid voldoet aan de criteria voor ROV, evenals of een reeds onderzocht verschil, dat vroeger geen ROV was, alsnog in aanmerking zou kunnen komen als ROV.

II.5. Conclusie

De VREG vat hieronder de belangrijkste conclusies samen:

Overleg met de distributienetbeheerders |

Aan de publieke consultatie ging een uitgebreid traject vooraf met verschillende studies en regelmatig overleg met Fluvius. Er werden overeenkomsten tussen VREG en de distributienetbeheerders conform het Energiedecreet afgesloten, waarmee de procedures voor het overleg voorafgaand aan de openbare raadpleging vastgelegd zijn. Het overleg zelf bestond uit 10 overlegvergaderingen, en behandelde tal van onderwerpen. De laatste overlegvergadering vond plaats op 14 maart 2024. De processen-verbaal van de overlegvergaderingen worden bij deze beslissing gevoegd en zijn publiek beschikbaar.

Publieke consultatie |

De VREG organiseerde een publieke consultatie over het ontwerp van tariefmethodologie voor de reguleringsperiode 2025-2028 (CONS-2024-02⁶⁹). De consultatie liep van 28 maart 2024 tot en met 12 mei 2024. De consultatie werd op 28 maart 2024 gepubliceerd op de website van de VREG en op die dag toegelicht op een beleidsplatform, waarvan de presentatie publiek beschikbaar is. Er werd op diezelfde dag een persbericht uitgestuurd (PERS-2024-01⁷⁰). De consultatie werd op 29 maart 2024 ook via de VREG-nieuwsbrief bekend gemaakt. Aan belanghebbenden werd gevraagd om hun eventuele reacties op de consultatie schriftelijk over te maken. Het voorgestelde ontwerp van tariefmethodologie werd op transparante wijze toegelicht in een begeleidende consultatienota die eveneens op 28 maart 2024 gepubliceerd werd op de website van de VREG. De VREG heeft hierover een consultatieverslag (RAPP-2024-14⁷¹) opgemaakt. Daarin worden 128 zienswijzen verkregen van 61 belanghebbenden besproken. Het consultatieverslag (RAPP-2024-14) maakt integraal deel uit van de huidige beslissing en wordt samen met deze beslissing gepubliceerd op de website van de VREG.

Richtsnoeren |

De VREG heeft in deze beslissing verantwoord waarom zijn tariefmethodologie in lijn is met de tarifaire richtsnoeren van het Energiedecreet.

II.6. Beroep

Art. 4.1.34, alinea 1 van het Energiedecreet bepaalt dat tegen de beslissingen die de VREG met toepassing van titel IV, hoofdstuk I, afdeling XII van het Energiedecreet heeft genomen, door iedere persoon die een belang aantoonde beroep kan aangetekend worden voor het Hof van Beroep te Brussel, dat zetelt zoals in kort geding.

⁶⁹ <https://www.vreg.be/sites/default/files/document/cons-2024-02.pdf>

⁷⁰ <https://www.vreg.be/sites/default/files/press-release/pers-2024-01.pdf>

⁷¹ <https://www.vreg.be/nl/document/rapp-2024-14>

Tegen deze beslissing kan overeenkomstig artikel 4.1.34 van het Energiedecreet beroep worden ingesteld bij ondertekend verzoekschrift dat wordt neergelegd ter griffie van het Hof van Beroep te Brussel, binnen een termijn van dertig dagen vanaf de kennisgeving van de beslissing of, voor de belanghebbenden aan wie de beslissing niet ter kennis is gebracht, binnen een termijn van dertig dagen vanaf de publicatie van de beslissing, of, bij ontstentenis van publicatie, binnen een termijn van dertig dagen vanaf de kennisneming ervan.

III. Beschikkend gedeelte

De VREG beslist:

Artikel 1. De tariefmethodologie voor distributie van elektriciteit en aardgas gedurende de reguleringsperiode 2025-2028 wordt vastgesteld. De tariefmethodologie en haar bijlagen worden opgenomen in de bijlagen die bij deze beslissing zijn gevoegd.

Artikel 2. De onder artikel 1 vastgestelde tariefmethodologie is van toepassing vanaf 1 januari 2025 tot en met 31 december 2028.

Artikel 3. De beslissing treedt in werking op de dag van de publicatie op de website van de VREG.

Voor de VREG,

Sint-Joost-ten-Node,

De voorzitter van de raad van bestuur

Lid van de raad van bestuur

Maarten De Cuyper

Els Reynaert

Bijlagen:

1. Tariefmethodologie voor distributie elektriciteit en aardgas gedurende de reguleringsperiode 2025-2028
2. Bijlage 1 Invul- en auditinstructies
3. Bijlage 2 Kapitaalkostvergoeding
4. Bijlage 3 Procedures en verdeelsleutels bij fusies en splitsingen
5. Bijlage 4 Rapporteringsmodel exogene kosten en aanvullende endogene termen
6. Bijlage 5 Rapporteringsmodel endogene kosten
7. Bijlage 6 Vereiste documentatie bij rapporteringsmodel endogene kosten
8. Bijlage 7 Tariefvoorstel periodieke distributietarieven
9. Bijlage 8 Vereiste documentatie bij tariefvoorstel
10. Bijlage 9 Financiële incentives
11. Bijlage 10 Berekeningsmodel toegelaten inkomen
12. Bijlage 11 Vaststelling van de binnen Fluvius gerealiseerde meerwaarde ten gevolge van de inbreng van gereguleerde activa in Wyre (*enkel de niet-vertrouwelijke versie wordt gepubliceerd*)
13. Proces-Verbaal overleg met distributienetbeheerders 7 november 2023
14. Proces-Verbaal overleg met distributienetbeheerders 28 november 2023
15. Proces-Verbaal overleg met distributienetbeheerders 12 december 2023
16. Proces-Verbaal overleg met distributienetbeheerders 16 januari 2024
17. Proces-Verbaal overleg met distributienetbeheerders 6 februari 2024
18. Proces-Verbaal overleg met distributienetbeheerders 8 februari 2024 (*enkel de niet-vertrouwelijke versie wordt gepubliceerd*)
19. Proces-Verbaal overleg met distributienetbeheerders 15 februari 2024
20. Proces-Verbaal overleg met distributienetbeheerders 20 februari 2024
21. Proces-Verbaal overleg met distributienetbeheerders 22 februari 2024
22. Proces-Verbaal overleg met distributienetbeheerders 14 maart 2024 (*enkel de niet-vertrouwelijke versie wordt gepubliceerd*)
23. Consultatiedocument van de VREG van 28 maart 2024 met betrekking tot het ontwerp van tariefmethodologie voor de reguleringsperiode 2025-2028 (CONS-2024-02)
24. Studie 1 Kapitaalkostvergoeding door The Brattle Group
25. Studie 2 Indexering en efficiëntiestimulansen door Europe Economics
26. Studie 3 Financiële incentives door Europe Economics
27. Bijlage bij Studie 3 Feedback van stakeholders over financiële incentives
28. Consultatieverslag van 21 juni 2024 over de consultatie CONS-2024-02 met betrekking tot het ontwerp van tariefmethodologie voor de reguleringsperiode 2025-2028 (RAPP-2024-14) (*enkel de niet-vertrouwelijke versie wordt gepubliceerd*)
29. Bijlage 1 bij Consultatieverslag (RAPP-2024-14) van 21 juni 2024
30. Bijlage 2 bij Consultatieverslag (RAPP-2024-14) van 21 juni 2024
31. Bijlage 3 bij Consultatieverslag (RAPP-2024-14) van 21 juni 2024